

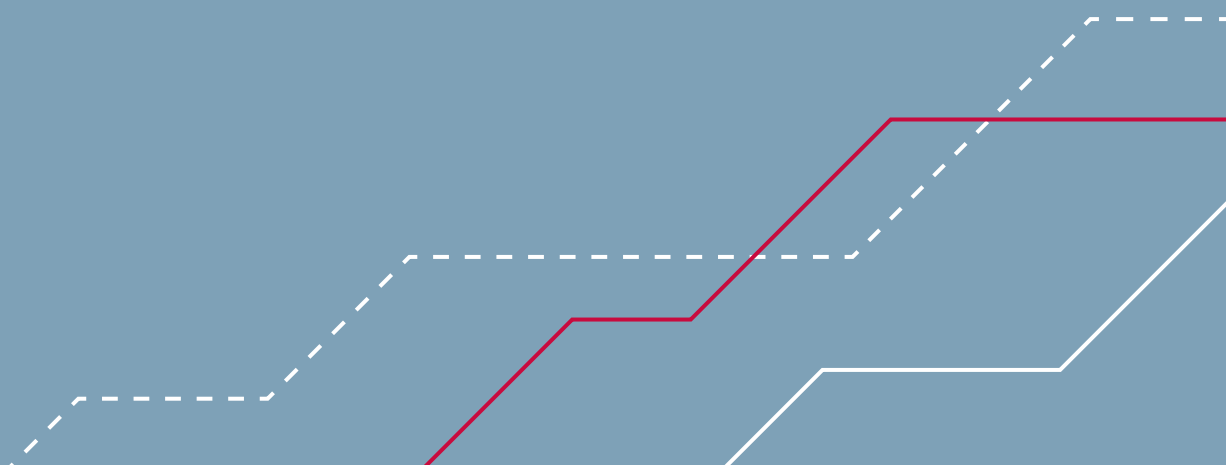
Koncernrisiko- rapport 2020

Arbejdernes
Landsbank

Koncernrisikorapport 2020

for Arbejdernes Landsbank

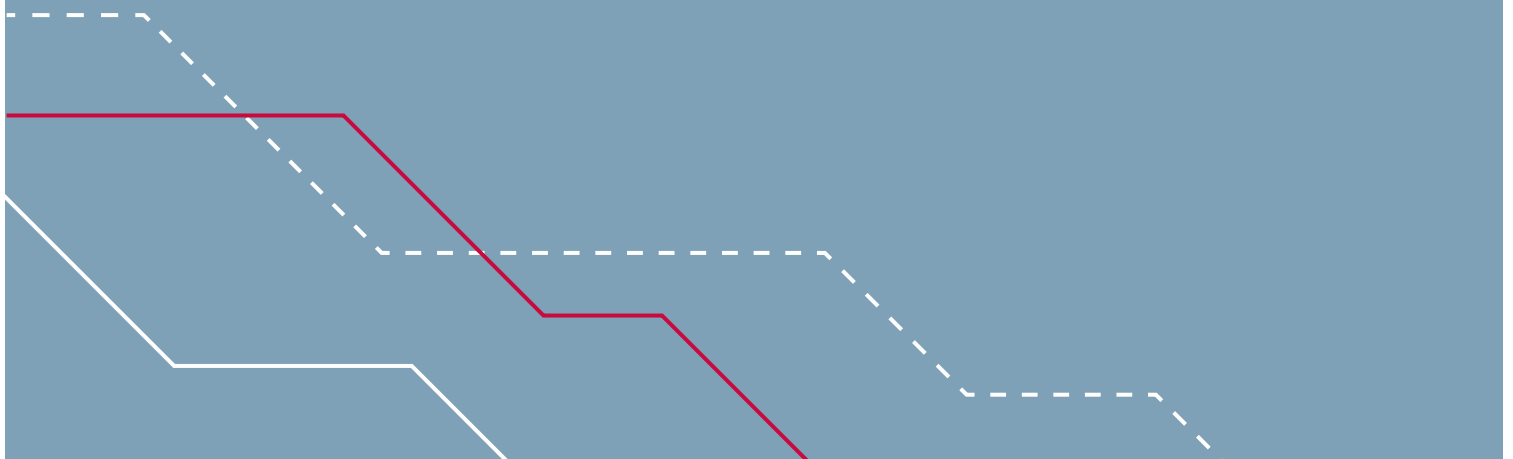

Indhold

Risikostyring	
Den overordnede risikostyring	5
Ledelseserklæring	6
Risikostyringsorganisationen	7
Organisationsdiagram for styring af risici	9
Rapporteringsoversigt	10
Kapital og solvensbehov	
Kapitalstyring	12
Kapitalgrundlag	12
Kapitalkrav (8 pct.)	13
Solvensbehov	14
Det kombinerede kapitalbufferkrav	15
Overdækning i forhold til det samlede kapitalkrav	16
NEP-krav	17
Kommende kapitaldækningsregler	17
Gearingsgrad	18
Samlet oversigt over kapital, risikoeksponering og nøgletal	19
Kreditrisiko	
Kreditrisiko	22
Kreditrisiko på koncernens kundeudlån	25
Kreditrisiko på kreditinstitutter	28
Nedskrivninger og hensættelser på udlån og garantier	28
Modpartsrisiko	30
ECAI	31
Markeds- og likviditetsrisiko	
Markedsrisiko	33
Renterisiko uden for handelsbeholdningen	35
Aktier mv. uden for handelsbeholdningen	35
Likviditetsrisiko	36
Behæftede aktiver	38
Øvrige risici	
Operationel risiko	40
Øvrige risici	42
Bilag	
Eksponeringsklasser	44

Risikostyring

Den overordnede risikostyring

Formålet med koncernrisikoreporten er at give et indblik i Arbejdernes Landsbanks interne risikostyring og måde at betragte og håndtere risiko på.

Denne risikoreport er udarbejdet i overensstemmelse med Europa-parlamentet og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringselskaber og om ændring af forordning (EU) nr. 648/2012 EØS-relevant tekst (CRR-forordningen), artikel 431-455 samt Bekendtgørelse om opgørelse af risikoeksponeringer, kapitalgrundlag og solvensbehov.

Koncernrisikoreporten omhandler:

- Strategier og procedurer til styring af risici
- Strukturen i og tilrettelæggelsen af risikostyringsfunktionen
- Omfanget og arten af systemer til risikoreportering og måling af risici
- Politikker for afdækning, reduktion og overvågning af risiko

Herudover er der oplysninger om risici og risikostyring i årsrapporten for Arbejdernes Landsbank. Rapportering i henhold til oplysningskravet sker i forbindelse med aflægelse af årsregnskabet, mens det individuelle solvensbehov offentliggøres kvartalsvist.

Strategien i relation til styring af risici er, at Arbejdernes Landsbank skal forblive en stærk finansiel virksomhed for både ejere og kunder. Der lægges vægt på, at Arbejdernes Landsbank er bevidst om og har styr på de risici, som den er eksponeret over for.

Oplysningerne i koncernrisikoreporten vedrører koncernen Arbejdernes Landsbank (Arbejdernes Landsbank). Koncernen omfatter virksomhederne:

- A/S Arbejdernes Landsbank (moderselskab)
- AL Finans A/S (dattervirksomhed)
- Ejendomsselskabet Sluseholmen A/S (dattervirksomhed)

Begge dattervirksomheder er 100 pct. ejet af moderselskabet A/S Arbejdernes Landsbank. Der er ikke forskelle i konsolideringsgrundlaget til regnskabsmæssige formål og konsolidering i henhold til CRR-forordningen. Såfremt andet ikke eksplicit fremgår af rapporten, er oplysningerne udtryk for koncernbetragtninger.

Den overordnede struktur for risikostyring i Arbejdernes Landsbank tager sit udgangspunkt i følgende:

- Bestyrelsens fastlagte risikoappetit og deraf afledte risikopolitikker og retningslinjer til direktionen
- Bestyrelsens nedsatte Revisions- og Risikoudvalg, der vurderer, om de interne kontrol-, revisions, risiko- og sikkerhedssystemer fungerer effektivt, herunder vurderer den interne revision den lovpligtige revision og regnskabsaflæggelsesprocessen
- Interne risikokomiteer på direktionniveau
- Risikoreportering og overvågning, herunder efterlevelse af politikker og retningslinjer

Arbejdernes Landsbank har en Risikoafdeling under ledelse af den risikoansvarlige. Afdelingen udgør 2. linje af risikostyringsorganisationen og overvåger styringen af risici på tværs af Arbejdernes Landsbank, herunder at alle væsentlige risici identificeres, måles, håndteres og rapporteres korrekt.

Risikoafdelingen udarbejder tre gange årligt en rapport vedrørende Arbejdernes Landsbanks risici til bestyrelsen og direktionen, hvoraf den risikoansvarliges vurderinger og udvalgte anbefalinger fremgår. Risikoafdelingen omfatter en selvstændig complianceenhed, som ledes af den complianceansvarlige, og som varetager uafhængig rapportering til direktion og bestyrelse. Overvågning af IT-sikkerhed hører også under Risikoafdelingen.

Ansvar for den daglige risikostyring (1. linje) af kreditrisikoen i bankens filialer og i bankens dattervirksomhed, AL Finans A/S, varetages af kreditafdelingerne i henholdsvis banken og AL Finans. Kreditafdelingerne sikrer, at såvel kreditstrategi som kreditpolitik efterleves, og forestår filialkontakten samt kreditrådgivning i relation til behandling af enkeltager.

Ansvar for den daglige risikostyring af bankens markedsrisiko varetages af Likviditets- og Finansområdet (LIFI). Bankens Treasury-afdeling har ansvaret for bankens egenbeholdning, hvor Handelsområdet har ansvaret for servicering af kunderne og de deraf afledte markedsrisici. Enhederne har ansvaret for, at gældende politikker og instrukser overholdes, mens Risikoafdelingen har ansvaret for opgørelse og rapportering af rammeudnyttelsen.

Ansvar for den daglige risikostyring af bankens likviditetsrisiko varetages af Likviditets- og Finansområdet. Likviditetsstyringen kan opdeles i henholdsvis en styringsmæssig opgave og en mere operationel opgave. Den operationelle opgave håndteres af Likviditetsgruppen i LIFI-Settlement, hvor de i tæt samarbejde med bankens Valuta- & Pengemarkedsgruppe håndterer den daglige afdækning af bankens likviditetstræk. Den styringsmæssige opgave håndteres af

bankens Treasury-afdeling, som har ansvaret for at sikre en tilstrækkelig likviditetsreserve og afløbsprofil på aktivmassen til at imødekomme kommende betalingsforpligtelser. Bankens risikoafdeling opgør og rapporterer på de lovfastede likviditetsmål, herunder Liquidity Coverage Ratio (LCR) og likviditetspejlemærket.

Håndtering af den operationelle risiko er forankret i de enkelte forretningsenheder med henblik på at sikre effektiv håndtering af begivenheder, der har eller potentielt kan give operationelle tab. Arbejdernes Landsbank har systemer til at opsamle risikobegivenheder af operationel karakter, som udover rapportering til ledelsesformål anvendes til en kontinuerlig forbedring af procedurer og beredskabsplaner. Ledelsesrapportering, opdatering af risikovurderinger og opfølgning på om politikken efterleves, foretages af CFO-området.

Sikring mod anvendelse af Arbejdernes Landsbank A/S til hvidvask og/eller terrorfinansiering er forankret i en selvstændig afdeling for at sikre høj bevågenhed (AML-afdelingen). Afdelingen overvåger også udenlandske transaktioner i bankens dattervirksomhed, AL Finans A/S. Overvågning af øvrige transaktioner i bankens dattervirksomhed foretages af den hvidvaskansvarlige i AL Finans A/S

Bestyrelsen og direktionen modtager løbende rapportering på udviklingen i Arbejdernes Landsbanks risici. Mindst én gang årligt vurderer bestyrelsen, om der skal ændres i risikopolitikkerne.

I den udstrækning der overvejes aktiviteter på nye områder, drøftes arten og størrelsen heraf i et forum bestående af direktion og vicedirektører. Der udarbejdes en risikoanalyse før indstilling til bestyrelsen om enten indgåelse af konkrete forretninger eller tilretning af tidligere udfærdigede instrukser. Den risikoansvarlige inddrages, hvis der er tale om beslutninger, som påfører Arbejdernes Landsbank nye eller væsentlige risici. Bestyrelsen har vedtaget en produktpolitik og governance på området, som sikrer, at nye produkter og tjenesteydelser behandles i bankens Pris- og Produktudvalg inden evt. indstilling til bestyrelsen.

Der er fokus på at opretholde tidssvarende IT-systemer for at kunne understøtte risikostyringen på væsentlige forretningsområder og kvantificere størrelsen af de risici, som Arbejdernes Landsbank til enhver tid er eksponeret overfor.

Intern Revision (3. linje) har ansvaret for at udføre uafhængig revision af Arbejdernes Landsbanks håndtering af risici, herunder de interne kontroller og overvågningen af risikoområdet. Intern Revision rapporterer om sit arbejde og resultaterne heraf til bestyrelsen samt til Revisions- og Risikoudvalget.

Ledelseserklæring

I henhold til CRR-forordningens artikel 435, stk. 1 har Arbejdernes Landsbanks bestyrelse og direktion den 16. februar 2021 godkendt Arbejdernes Landsbanks Koncernrisikoreport for 2020.

Det er bestyrelsens vurdering, at Arbejdernes Landsbanks risikostyring overholder gældende regler og standarder samt giver sikkerhed for, at de indførte risikostyringssystemer er tilstrækkelige i forhold til Arbejdernes Landsbanks profil og strategi.

Det er bestyrelsens vurdering, at beskrivelsen af Arbejdernes Landsbanks overordnede risikoprofil i tilknytning til forretningsstrategi, forretningsmodel samt nøgletal giver et dækkende billede af risikoforvaltningen, herunder hvordan risikoprofil og den risikoappetit, som bestyrelsen har fastsat, påvirker hinanden.

Bestyrelsens vurdering er foretaget på baggrund af den vedtagne forretningsmodel, strategi og rapporteringer forelagt for bestyrelsen af direktionen, intern og ekstern revision, den risikoansvarlige og den complianceansvarlige samt på grundlag af de supplerende oplysninger eller redegørelser, bestyrelsen har indhentet.

De overordnede krav til de enkelte risikoområder relateret til Arbejdernes Landsbanks forretningsmodel udmøntes i de enkelte risikopolitikker.

En gennemgang af bestyrelsens retningslinjer og videregivne beføjelser til direktionen viser, at de reelle risici ligger inden for de fastsatte grænser i de enkelte politikker. De underliggende retningslinjer og videregivne beføjelser fra direktionen overholder rammerne for denne bemyndigelse.

Det er således bestyrelsens vurdering, at der er overensstemmelse mellem forretningsmodel, politikker, retningslinjer og de reelle risici inden for de enkelte aktivitetsområder.

Forretningsmodellen beskriver, hvem Arbejdernes Landsbanks kunder er, hvad Arbejdernes Landsbank ønsker at tilbyde dem, samt hvordan Arbejdernes Landsbank forretningsmæssigt og organisatorisk ønsker at realisere langsigtede strategiske mål og derigennem skabe værdi for kunder, medarbejdere og ejerkreds.

Arbejdernes Landsbank ønsker en lønsom indtjening baseret på en prissætning af udbudte produkter, som afspejler den risiko og den kapitalbinding, som Arbejdernes Landsbank påtager sig sammen med en helhedsvurdering af

forretningsomfanget med kunder og modparter. Arbejdernes Landsbank ønsker at opretholde et passende robust kapitalgrundlag, som understøtter forretningsmodellen.

Det er Arbejdernes Landsbanks målsætning, at kapitaloverdækningen på såvel bank- som koncernniveau i forhold til det opgjorte solvensbehov skal udgøre mindst 6,5 procentpoint. Ultimo 2020 udgør overdækningen 7,8 procentpoint for koncernen og 7,5 procentpoint for banken.

Bestyrelsens risikoappetit styres via de fastsatte grænser i de enkelte politikker og i bestyrelsens instruks til direktionen.

Derudover forholder bestyrelsen sig til de grænser, der er gældende i tilsynsdiamanten, jf. tabel 1, der viser tilsynsdiamantens maksimalt tilladte grænseværdier samt bankens opgørelse ultimo 2020.

Tabel 1
Finanstilsynets pejlemærker, ultimo 2020

	Tilsynsdiamant	Bankens opfyldelse
Store eksponeringer	< 175 pct.	57,0 pct.
Udlånsvækst	< 20 pct.	4,7 pct.
Ejendoms eksponering	< 25 pct.	2,9 pct.
Funding ratio	< 100 pct.	40,5 pct.
Likviditetspejlemærke	> 100 pct.	285,7 pct.

Oplysningsforpligtelser vedr. ledelsessystemer, jf. CRR-forordningens artikel 435, stk. 2, pkt. a-d er beskrevet i årsrapport 2020, side 24-31 og på Arbejdernes Landsbanks hjemmeside: <https://www.al-bank.dk/om-banken/fakta-og-historik/corporate-governance/>.

Risikostyringsorganisationen

Bestyrelsen har det overordnede ansvar for afgrænsning og styring af Arbejdernes Landsbanks risici, jf. figur 1. Det sker via fastlæggelse af forretningsmodel, strategi, risikoappetit, risikopolitikker og beredskabsplaner. Bestyrelsen følger på baggrund af rapportering løbende op på, at risikostyringen sker på betryggende vis, og at Arbejdernes Landsbank drives forsvarligt og i overensstemmelse med fastlagte retningslinjer og politikker. Det nedsatte bestyrelsesudvalg, Revisions- og Risikoudvalget, medvirker til at forberede bestyrelsens behandling af regnskabs- og revisionsrelaterede emner og sikre effektiviteten af interne kontrol- og risikostyringssystemer.

For at sikre en effektiv risikostyring på tværs af Arbejdernes Landsbank har direktionen nedsat et Risikoudvalg. Risikoudvalget følger op på risikoappetitten, drøfter det samlede risikobillede, følger op på bankens risikorapporteringer og drøfter risikopolitikker forud for behandling i Revisions- og Risikoudvalget. I udvalget deltager bl.a. direktionen og den risikoansvarlige.

Der er etableret en Kreditkomité, som har til formål at bevilge eksponeringer af en vis størrelse, godkende nedskrivningsniveau, godkende kreditstyringsværktøjer samt behandle andre kreditrelaterede emner. Komitéen består af den ordførende direktør og kreditdirektøren. Den risikoansvarlige deltager også i komitéen, men uden bevillingsbeføjelse.

Der er endvidere etableret en Operationel Risikokomité, der skal overvåge efterlevelse af politikken for operationel risiko samt understøtte Revisions- og Risikoudvalget i vurdering af operationel risiko. Komitéen består bl.a. af direktionen, bankens CFO, den risikoansvarlige, den complianceansvarlige og IT-direktøren.

Der er etableret et Balance- og Kapitaludvalg. Udvalget skal sikre en effektiv kapitalstyring. Komitéen består bl.a. af bankens direktion, bankens vicedirektører samt den risikoansvarlige.

I IT-sikkerhedsudvalget er formålet at gennemgå og give input til sikkerhedsrelevante emner og opgaver samt sikre koordinering og viden om IT-sikkerhedsmæssige tiltag på tværs af banken. Udvalget består bl.a. af den risikoansvarlige, bankens DPO, IT-direktøren, IT-driftschefen og den IT-sikkerhedsansvarlige.

Investeringskomitéen består af bankdirektøren med ansvar for Likviditets- og Finansområdet, bankens CFO og chefen for Treasury. Bankens risikoansvarlige deltager på ad-hoc basis. Udvalget følger op på bankens investeringer indenfor og udenfor handelsbeholdningen og afstemmer den fremadrettede taktiske positionering.

Sagskomitéen drøfter bl.a. principielle kreditsager, men foretager ikke bevilling heraf. Komitéen består af den ordførende direktør, vicedirektøren for Forretning, kreditdirektøren, den risikoansvarlige samt en forretningsdirektør.

Pris- og Produktudvalget består af bankens vicedirektører, kreditdirektøren, den risikoansvarlige, den complianceansvarlige samt chefen for Handelsområdet. Udvalget godkender nye produkter og serviceydelser samt nedlukning af eksisterende. Den risikoansvarlige og complianceansvarlige har ikke godkendelsesbeføjelser.

I udvalget for koordinering af 2. og 3. linje drøftes compliance og risikomæssige forhold samt koordinering og deling af risikovurderinger. Udvalget består af den risikoansvarlige, chefen for Intern Revision og den complianceansvarlige.

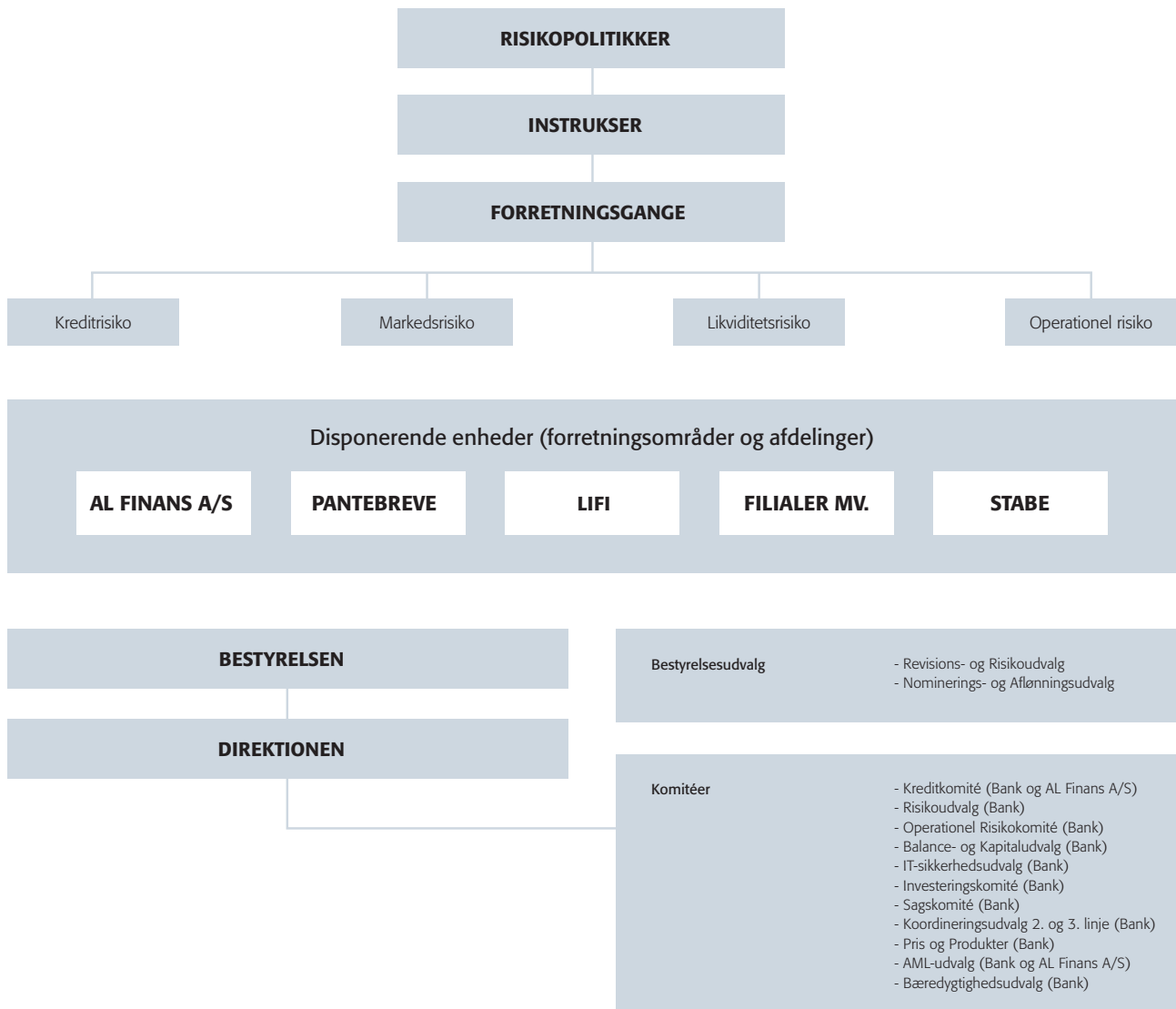
AML-udvalget har til formål at sikre koordinering og planlægning af aktiviteter på tværs af Arbejdernes Landsbank inden for hvidvaskområdet, herunder at sikre at Arbejdernes Landsbanks procedurer efterlever kravene i lovgivningen. Udvalget består bl.a. af direktionen, direktøren for AL Finans A/S, bankens hvidvaskansvarlige, den hvidvaskansvarlige i AL Finans A/S, den risikoansvarlige og den complianceansvarlige.

Bæredygtighedsudvalget består af direktionen, bankens vicedirektører, den risikoansvarlige samt bankens bæredygtighedsansvarlige. Udvalget har til formål at sikre, at bankens strategi for bæredygtighed implementeres på tværs af banken.

Bankens direktion samt vicedirektøren for Forretning og kreditdirektøren indgår i bestyrelsen for bankens dattervirksomhed, AL Finans A/S, og medvirker til at sikre, at koncernens risikopolitikker implementeres. Bankens risikoansvarlige deltager på bestyrelsesmøderne i AL Finans A/S som observatør.

Organisationsdiagram for styring af risici

Figur 1

1. FORSVARSLINJE	2. FORSVARSLINJE	3. FORSVARSLINJE
<p>Kreditafdeling/Kreditsekretariat (Kreditrisiko - Bank)</p> <p>Kreditafdeling (Kreditrisiko - AL Finans A/S)</p> <p>Likviditets- og Finansområdet (Markeds- og likviditetsrisiko - Bank)</p> <p>De enkelte områder, forretning og stabe (Operationel risiko og IKT-risiko* - Koncern)</p> <p>AML (Risiko relateret til hvidvask og terrorfinansiering - Koncern)</p>	<p>Risikoafdeling (Koncern)</p> <p>Compliance (Koncern)</p> <p>Compliance og Risiko (AL Finans A/S)</p>	<p>Intern Revision (Koncern)</p>

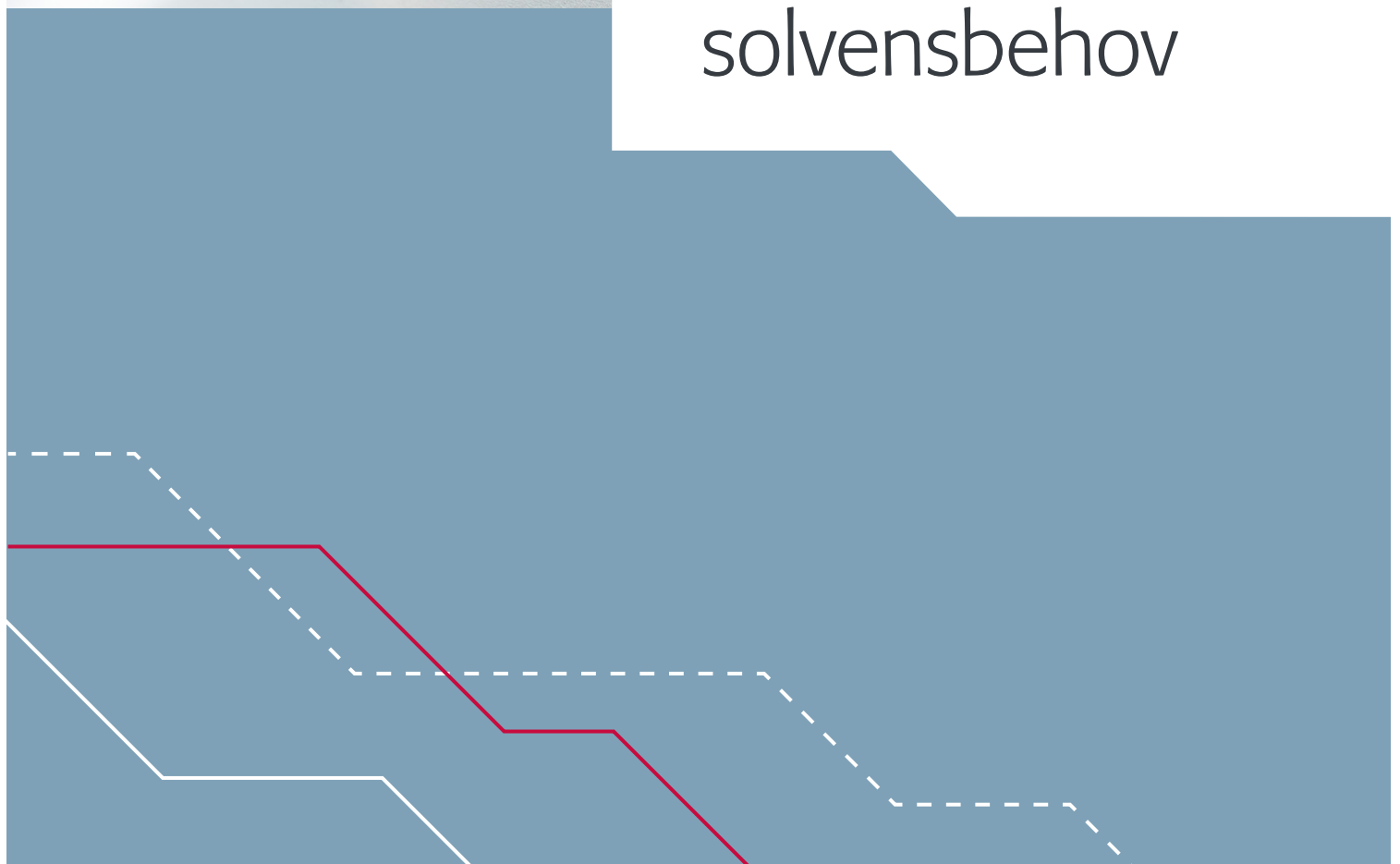
*) Informations- og kommunikationsteknologi

Rapporteringsoversigt

Årlig frekvent rapportering/godkendelse	Kvartalsvis frekvent rapportering/godkendelse
<p>Individuelt solvensbehov, ICAAP Vurdering og godkendelse af model for beregning af solvensbehov.</p> <p>Risikopolitikker Gennemgang af risikopolitikker på de enkelte risikoområder og vurdering af behovet for tilpasninger.</p> <p>Opfølgning på efterlevelsen af risikopolitikken.</p> <p>Beredskabsplaner Gennemgang af beredskabsplaner (kapitalbevaringsplaner, kapitalprocentforbedringsplaner, IT-beredskab og genopretningsplan).</p> <p>Fremskrivninger Fremskrivning af bankens kapital, solvens, indtjening under forskellige makroøkonomiske scenarier (halvårlig).</p> <p>Benchmark-analyse Benchmark mod sammenlignelige institutter på udvalgte områder/nøgletal.</p> <p>Opgørelse og vurdering af likviditetsposition og likviditetsrisici, ILAAP Samlet opgørelse og vurdering af likviditetsposition og likviditetsrisici.</p> <p>Den risikoansvarliges risikoredegørelse Redegørelse om risikofunktionens arbejde (3 gange årligt) og samlet vurdering af koncernens risiko og styring heraf.</p> <p>Opfølgning på årets risikohandlingsplan samt gennemgang af næste års handlingsplan.</p> <p>Genopretningsplan Sikring af, at koncernen selv kan igangsætte kompenserende foranstaltninger, dersom udvalgte risikoindikatorer overskrider fastsatte grænseværdier.</p> <p>CSR-rapport Corporate Social Responsibility (CSR) redegør for koncernens samfundsansvar.</p> <p>Compliancerapport Redegørelse om compliancefunktionens arbejde og koncernens generelle compliance (halvårlig).</p> <p>Budget og fremskrivninger Gennem udarbejdelse af koncernens budget og fremskrivninger afdækkes de forretningsmæssige og strategiske risici.</p> <p>Års- og halvårsregnskab Udvikling i indtjening, forretningsomfang mv.</p> <p>Outsourcing Rapportering om væsentlige outsourcingaftaler.</p>	<p>Individuelt solvensbehov Vurdering af risikoprofil og opgørelse af det tilstrækkelige kapitalgrundlag.</p> <p>Solvens og kapital Solvens- og kapitalopgørelse (månedsvi).</p> <p>Kreditrisici Udvikling i udlån og garantier fordelt på kundesegmenter, ratingkoder, overtræk mv. samt (halvårlig) kontrol af efterlevelse af kreditpolitiske målsætninger og krav, der er fastsat i kreditpolitikken.</p> <p>Markedsrisici Udvikling i rente-, kreditspænds-, aktie- og valutakursrisici set i forhold til rammer og investeringsstrategi (månedsvi).</p> <p>Likviditetsrisici Udvikling i overdækningen i forhold til LCR-kravet (månedsvi). Analyse af likviditeten på kort og lang sigt, herunder likviditetsstresstest (månedsvi).</p> <p>Operational risiko Gennemgang og vurdering af enkeltstående hændelser med værdimæssig betydning. Rapportering om IT-sikkerhed indgår i rapporteringen.</p> <p>Tilsynsdiamanten Udvikling i bankens nøgletal i forhold til grænserne i tilsynsdiamanten (månedsvi).</p> <p>Opfølgning på risikoindikatorer Opfølgning på genopretningsplanens indikatorer for gult og rødt lys. Indikatorer vedrørende kapital og likviditet (månedsvi).</p> <p>AML-rapportering Gennemgang og rapportering af hændelser. Årlig rapportering på AML-risikovurderingen.</p>

Kapital og solvensbehov

Kapitalstyring

Styring af kapitalen er baseret på de opgørelsesmetoder og nøgletal, som er udarbejdet af Baselkomiteén og implementeret i CRR-forordningen. Arbejdernes Landsbank har som led i kapitalstyringen udarbejdet en kapitalplan, der skal sikre, at koncernen til enhver tid har tilstrækkelig kapital til overholdelse af gældende lovgivning og opfyldelse af egne solvensmål. Lovgivningen omhandler:

- Opgørelse af kapital, risikoeksponeringer og kapitalkrav (8 pct.-kravet)
- Fastlæggelse af individuelt solvensbehov
- Det kombinerede kapitalbufferkrav

Det individuelle solvensbehov er indeholdt i Lov om finansiel virksomhed og dækker over et eventuelt yderligere kapitalkrav, der skal dække de risici, som ikke er tilstrækkeligt dækket af minimumskravet på 8 pct. i henhold til CRR-forordningen. Det kombinerede kapitalbufferkrav fremgår af kapitalkravsdirektivet, CRD IV, og indebærer, at koncernen skal besidde en kapitalbevaringsbuffer på 2,5 pct. samtidig med, at erhvervsministeren løbende kan beslutte at aktivere en kontracyklisk kapitalbuffer på op til 2,5 pct. Koncernens solvensbehov er opgjort til 10,3 pct. ultimo 2020, og det kombinerede kapitalbufferkrav er på 2,5 pct. ultimo 2020, idet erhvervsministeren ikke har aktiveret den kontracykliske kapitalbuffer. Koncernens samlede kapitalkrav er opgjort til 12,8 pct. ultimo 2020.

Koncernens kapitalplan er suppleret med en genopretningsplan, der indeholder en række relevante risiko- og kapitalindikatorer for banken med tilhørende grænseværdier, stresstestscenarier og genopretningstiltag, der skal sikre, at koncernen, i tide, er i stand til at identificere problemer og iværksætte tiltag, som kan sikre bankens levedygtighed. Koncernen overvåger løbende udviklingen i risikoindikatorerne.

Med baggrund i lovkrav og de fastsatte grænseværdier for kapitalindikatorer i genopretningsplanen har koncernen fastsat en kapitalmålsætning, der dækker solvensbehovet, det maksimale kombinerede kapitalbufferkrav på 5,0 pct. samt en yderligere buffer på 1,5 pct. Målsætningen svarer til gult lys-indikatoren i genopretningsplanen og betyder, at koncernen kan gennemleve hårde stressscenarier uden at bryde de lovgivningsmæssige kapitalkrav. Målet for kapitalprocenten er opgjort til mindst 16,8 pct., hvilket koncernen til fulde opfylder med en kapitalprocent på 20,6 pct. ultimo 2020. I forhold til kapitalkravet pr. ultimo 2020 er koncernens overdækning på 7,8 procentpoint.

Koncernens langsigtede kapitalplanlægning baseres på økonomiske fremskrivninger med udgangspunkt i bankens vision og under forskellige makroøkonomiske stressscenarier. I kapitalplanen indregnes også forventede effekter af kommende lovgivning

Kapitalgrundlag

Koncernens kapitalgrundlag består overordnet af egentlig kernekapital, hybrid kernekapital og supplerende kapital (Tier 2). Kapitalgrundlaget bliver opgjort med henblik på opgørelse af kapitalprocenterne, der er med til at udtrykke koncernens kapitalmæssige overdækning i forhold til koncernens målsætninger og regulatoriske kapitalkrav.

Tabel 2
Opgørelse af koncernens kapitalgrundlag

	2020	2019
	Mio. kr.	Mio. kr.
Aktiekapital	300,0	300,0
Opskrivningshenlæggelser	405,7	385,3
Overført overskud	5.973,4	5.723,8
Foreslået udbytte	0,0	-45,0
Immaterielle aktiver	-15,5	-19,3
Fradrag for forsigtig værdiansættelse	-23,6	-22,5
Kapitalinstrumenter i finansielle enheder <10 pct.	-179,2	-155,9
Kapitalinstrumenter i finansielle enheder >10 pct.	-343,0	-443,6
Egentlig kernekapital	6.117,8	5.722,9
Udstedt hybrid kernekapital	429,0	429,0
Kapitalinstrumenter i finansielle enheder <10 pct.	-25,4	-31,2
Kapitalinstrumenter i finansielle enheder >10 pct.	0,0	0,0
Kernekapital	6.521,4	6.120,7
Udstedt supplerende kapital	900,0	900,0
Kapitalinstrumenter i finansielle enheder <10 pct.	-8,3	-7,3
Kapitalgrundlag	7.413,1	7.013,4

Kapitalgrundlaget er i løbet af 2020 steget med 400 mio. kr. til 7.413,1 mio. kr. Udviklingen i kapitalgrundlaget kan hovedsageligt henføres til koncernens overførte overskud fra årets resultat samt et fald i koncernens fradrag i kapitalgrundlaget for investering i finansielle enheder på 82,0 mio. kr.

Banken har aktuelt udstedt hybrid kernekapital for 429,0 mio. kr. og Tier 2-kapital for 900,0 mio. kr. Den hybride kernekapital opfylder kravene i CRR-forordningen, artikel 52-54 og indregnes som en del af egenkapitalen.

Tabel 3
Udstedt hybrid kernekapital

	2020	2019
Type	Hybrid kernekapital	Hybrid kernekapital
Hovedstol (Mio. kr.)	429,0	429,0
Egenbeholdning (Mio. kr.)	0,0	0,0
Bogført værdi (Mio. kr.)	429,0	429,0
Valuta	DKK	DKK
Rentesats (Pct.)	9,1	9,1
Modtaget	2014	2014
Forfald	Uendelig	Uendelig
Mulighed for førtidsindfrielse	22.01.2021	22.01.2021
Rentesats herefter	CIBOR-6M + 7,25 pct.	CIBOR-6M + 7,25 pct.
Rente til efterstillet kapital (Mio. kr.)	38,9	38,9
Efterstillede kapitalindskud som medregnes ved opgørelse af kernekapitalen/kapitalgrundlaget (Mio. kr.)	429,0	429,0

Udstedt supplerende kapital

	2020	2019
Type	Supplerende kapital	Supplerende kapital
Hovedstol (Mio. kr.)	900,0	900,0
Egenbeholdning (Mio. kr.)	0,0	0,0
Bogført værdi (Mio. kr.)	900,0	900,0
Valuta	DKK	DKK
Rentesats	CIBOR-6M + 3,5 pct.	CIBOR-6M + 3,5 pct.
Modtaget	2019	2019
Forfald	21.05.2031	21.05.2031
Mulighed for førtidsindfrielse	21.05.2026	21.05.2026
Rentesats herefter	CIBOR-6M + 3,5 pct.	CIBOR-6M + 3,5 pct.
Rente til supplerende kapital (Mio. kr.)	31,1	18,5
Supplerende kapitalindskud som medregnes ved opgørelse af kernekapitalen/kapitalgrundlaget (Mio. kr.)	900,0	900,0

Kapitalkrav (8 pct.)

Den samlede risikoeksponering (REA) bliver anvendt i fastsættelsen af minimumskapitalkravet og i opgørelsen af koncernens kapitalprocenter, kapitalbuffer og individuelle solvensbehov. I henhold til CRR-forordningen opgør Arbejdernes Landsbank både risikovægtede eksponeringer for koncernen og banken.

Koncernens samlede risikoeksponering er ultimo 2020 vokset med 541,8 mio. kr. i forhold til ultimo 2019. Udviklingen kan henføres til en stigning på 1.306,4 mio. kr. i kreditrisiko og et fald på 649,4 mio. kr. i markedsrisiko.

Koncernens kapitalprocent er ultimo 2020 på 20,6 pct. mod 19,8 pct. ultimo 2019. Stigningen på 0,8 procentpoint kan primært henføres til stigningen i koncernens kapitalgrundlag.

Koncernen benytter følgende metoder ved opgørelse af kapitalprocenten:

- Standardmetoden for opgørelse af kreditrisiko
- Standardmetoden for opgørelse af markedsrisiko
- Markedsværdimetoden for opgørelse af modpartsrisiko
- Basisindikatormetoden for opgørelse af operationel risiko
- Sikkerheder i form af værdipapirer efter den udbyggede metode
- Sikkerheder i form af pant i fast ejendom og kontant indlån i banken

Tabel 4
Kapitalkrav (8 pct.)

	2020	2019
	Mio. kr.	Mio. kr.
Eksponeringer med kreditrisiko mv.		
Eksponeringer mod institutter	26,6	38,8
Eksponeringer mod selskaber	370,3	373,3
Detaileksponeringer	1.183,2	1.108,7
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	171,3	151,4
Eksponeringer ved misligholdelse	44,6	43,2
Eksponeringer med særlig høj risiko	25,0	26,2
Investeringsforeninger	0,4	0,9
Aktieeksponeringer	186,7	158,2
Andre eksponeringer	147,4	147,7
CVA-risiko	3,9	6,5
I alt eksponeringer med kreditrisiko mv.	2.159,4	2.054,8
Eksponeringer med markedsrisiko		
Gældsinstrumenter, specifik risiko	287,7	301,5
Gældsinstrumenter, renterisiko	119,0	146,0
Positionsrisiko for aktier	18,0	26,8
Valutakursrisiko	5,2	7,4
I alt eksponeringer med markedsrisiko	429,9	481,8
Operationel risiko	288,4	297,6
I alt kapitalkrav	2.877,6	2.834,3
Kapitalgrundlag til opfyldelse af kapitalkravet	7.413,1	7.013,4

Kapitalkravet efter søjle 1 (8 pct. af risikoeksponeringerne) udgør 2.877,6 mio. kr. ultimo 2020 mod 2.834,3 mio. kr. året før. Kapitalkravet til markedsrisiko er faldet med 51,9 mio. kr. Kapitalkravet til kreditrisiko er omvendt øget med 104,5 mio. kr., hvilket afspejler vækst i koncernens udlåns- og garantiportefølje.

Solvensbehov

Model

Arbejdernes Landsbank fastsætter et individuelt solvensbehov for såvel koncern som bank.

Arbejdernes Landsbank anvender 8+-modellen, der tager udgangspunkt i et minimumskrav på 8 pct. af den samlede risikoeksponering (søjle 1-kravet). Normale risici antages at være dækket af 8 pct.-kravet. Derudover vurderer banken, i hvilket omfang der er behov for yderligere kapital til dækning af risikoområder, som ikke er omfattet af 8 pct.-kravet (søjle 2). Det samlede kapitalbehov fremkommer ved at addere kapitalbehovet efter søjle 1 og søjle 2.

Modellen tager udgangspunkt i Finanstilsynets „Vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter“, der indenfor en række risikoområder opstiller benchmark og beregningsmetoder til opgørelse af eventuelle søjle 2-tillæg

Solvensbehovet beregnes som det samlede kapitalbehov i procent af den samlede risikoeksponering opgjort efter bestemmelserne i CRR-forordningen.

Tilstrækkelig kapital og solvensbehov

Koncernens solvensbehov er opgjort til 10,3 pct. ultimo 2020 mod 10,0 pct. ultimo 2019, hvor stigningen skal henføres til koncernens dækning af kreditrisiko og øvrige risici, herunder koncernens indtjeningsrisiko. Det tilstrækkelige kapitalgrundlag udgør 3.718,9 mio. kr. Opgørelsen af tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov kan specificeres på følgende kategorier:

Tabel 5
Solvensbehov

	2020	2020	2019	2019
	Mio. kr.	Pct.	Mio. kr.	Pct.
Kapital til dækning af kreditrisiko	2.465,6	6,9	2.285,9	6,5
Kapital til dækning af markedsrisiko	848,4	2,4	936,3	2,6
Kapital til dækning af operationel risiko	313,5	0,9	297,6	0,8
Kapital til dækning af øvrige risici	91,5	0,3	24,4	0,1
Tilstrækkeligt kapitalgrundlag/solvensbehov	3.718,9	10,3	3.544,3	10,0

Kapital til dækning af kreditrisiko

Kapital til dækning af kreditrisiko opgøres som 8 pct. af de risikoeksponeringer, der relaterer sig til kreditrisiko samt kapital til dækning af følgende særlige risici:

- Koncentrationsrisiko på store eksponeringer
- Store eksponeringer med finansielle problemer
- Koncentrationsrisiko på brancher
- Aktier mv. uden for handelsbeholdningen
- Øvrige kreditrisici

Kapital til dækning af markedsrisiko

Kapital til dækning af markedsrisiko opgøres som 8 pct. af de risikoeksponeringer, der relaterer sig til markedsrisiko samt kapital til dækning af følgende særlige risici:

- Kreditspændsrisiko
- Generel renterisiko
- Renterisiko udenfor handelsbeholdningen
- Øvrige markedsrisici

Kapital til dækning af operationel risiko

Kapital til dækning af operationel risiko svarer til solvenskravet efter basisindikatormetoden i CRR-forordningen, artikel 315-316. Koncernen foretager egne beregninger af den operationelle risiko, blandt andet baseret på historiske tab, ligesom risici knyttet til informations- og kommunikationsteknologi vurderes.

Kapital til øvrige risici

Kapital til dækning af øvrige risici dækker over vurderinger af kapitalkrav til indtjeningsniveau, vækst i udlån, gearing, risiko for prisfald på domicil- og investeringsejendomme samt øvrige forhold, herunder lovmæssige krav.

Proces

Vurdering af solvensbehovet er integreret i koncernens almindelige budgetproces, hvor bestyrelsen årligt godkender budgettet og solvensbehovet. Herudover foretages kvartalsvise justeringer og tilpasninger, der ligeledes godkendes af bestyrelsen.

Risikoafdelingen er ansvarlig for solvensbehovsopgørelsen, der foregår i en koordineret proces mellem alle relevante afdelinger. Risikoberegninger, vurderinger og dokumentation foretages i de enheder, der har ekspertisen inden for de enkelte risikoområder. De enkelte enheder har ansvar for at etablere kontroller til sikring af, at beregninger er korrekte og dokumenterede. Risikoafdelingen og CFO-området overvåger udviklingen i solvensbehovet.

Det kombinerede kapitalbufferkrav

I kraft af implementering af kapitalkravsdirektivet, CRD IV, i Lov om finansiel virksomhed er koncernen forpligtet til at overholde det kombinerede kapitalbufferkrav, der for Arbejdernes Landsbank består af en kapitalbevaringsbuffer og den kontracykliske kapitalbuffer. Kapitalbufferkravet kan alene opfyldes af egentlig kernekapital. En manglende opfyldelse af kapitalbufferkravet vil medføre begrænsninger i koncernens muligheder for at foretage udbyttebetalinger og andre udlodninger.

Kapitalbevaringsbufferen er med til at sikre en mere kapitalmæssig robust finansiel sektor og udgør 2,5 pct. af den samlede risikoeksponering.

Den kontracykliske kapitalbuffer bliver aktiveret af erhvervsministeren og kan udgøre op til 2,5 pct. af den samlede risikoeksponering. Den kontracykliske kapitalbuffer aktiveres i de enkelte lande i EU/EØS-området, hvis tilsynsmyndighederne i de respektive lande vurderer, at der er ved at blive opbygget systemiske risici i den finansielle sektor. Erhvervsministeren har den 12. marts 2020, som reaktion på COVID-19, besluttet at frigive den kontracykliske kapitalbuffer i Danmark til 0 pct.

Den institutspecifikke kontracykliske kapitalbuffer for Arbejdernes Landsbank bliver opgjort på baggrund af bankens geografiske fordeling af krediteksponeringer. For lande, hvor omfanget af krediteksponeringer udgør mere end 2 pct. af de samlede krediteksponeringer, skal banken afsætte kapital i forhold til niveauet af den kontracykliske kapitalbuffer i det pågældende land.

Tabel 6

Geografisk fordeling af krediteksponeringer, ultimo 2020

	Generelle kredit-eksponeringer	Eksponeringer i handelsbeholdningen	I alt	
	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Pct.
Danmark	44.374,9	19.933,6	64.308,6	93,3
Tyskland	261,2	1.661,6	1.922,8	2,8
Øvrige lande *)	337,7	2.385,0	2.722,7	3,9
I alt	44.973,9	23.980,2	68.954,0	100,0

*) Øvrige lande er alle eksponeringer, der udgør mindre end 2 pct. af de samlede generelle krediteksponeringer og eksponeringer i handelsbeholdningen. Disse henføres til Danmark ved beregning af den institutspecifikke kontracykliske kapitalbuffer.

Tabel 7
Geografisk fordeling af kapitalgrundlagskrav, ultimo 2020

	Generelle kredit-eksponeringer	Eksponeringer i handelsbeholdningen	I alt	Pct.
	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	
Danmark	2.106,5	193,7	2.300,1	94,1
Tyskland	17,7	25,2	43,0	1,8
Øvrige lande *	21,5	78,4	100,0	4,1
I alt	2.145,7	297,3	2.443,1	100,0

*) Øvrige lande er alle eksponeringer, der udgør mindre end 2 pct. af de samlede generelle krediteksponeringer og eksponeringer i handelsbeholdningen. Disse henføres til Danmark ved beregning af den institutspecifikke kontracykliske kapitalbuffer.

Arbejdernes Landsbank har udover Danmark kun krediteksponeringer på over 2 pct. i Tyskland. Tyskland har endnu ikke aktiveret deres kontracykliske kapitalbuffer. Den kontracykliske kapitalbuffer udgør dermed 0,0 pct. for Arbejdernes Landsbank, da både den kontracykliske kapitalbuffer i Danmark og Tyskland er fastsat til 0,0 pct.

Tabel 8
Det kombinerede kapitalbufferkrav

	2020	2019
Samlet risikoeksponering (Mio. kr.)	35.970,5	35.428,7
Kapitalbevaringsbuffersats (Pct.)	2,500	2,500
Institutspecifik kontracyklisk kapitalbuffersats (Pct.)	0,000	0,982
Kapitalbevaringsbuffersats (Mio. kr.)	899,3	885,7
Institutspecifik kontracyklisk kapitalbuffersats (Mio. kr.)	0,0	347,9
Det kombinerede kapitalbufferkrav	899,3	1.233,6

I 2020 er det kombinerede kapitalbufferkrav reduceret med 334,3 mio. kr. til 899,3 mio. kr., hvor faldet skal henføres til frigivelsen af den kontracykliske kapitalbuffer til 0,0 pct. i Danmark.

Overdækning i forhold til det samlede kapitalkrav

Koncernens kapitalprocent udgør 20,6 pct. ultimo 2020 svarende til en overdækning på 7,8 procentpoint i forhold til det samlede kapitalkrav på 12,8 pct., bestående af minimumskapitalkravet på 8,0 pct., solvenstillægget på 2,3 pct. og det kombinerede kapitalbufferkrav på 2,5 pct.

Minimumskapitalkravet på 8 pct. skal dækkes af minimum 4,5 pct. egentlig kernekapital, mens minimum 6 pct. af minimumskapitalkravet skal dækkes af kernekapital. Supplerende kapital kan udgøre op til 2,0 pct. Tilsvarende relative kvalitetskrav til kapitalen er gældende for solvenstillægget. Det kombinerede kapitalbufferkrav kan kun dækkes af egentlig kernekapital.

Tabel 9
Kapitalsammensætning i forhold til kapitalkrav, ultimo 2020

	Kapitalkrav Pct.	Kapitalkrav Mio. kr.	Kapital Mio. kr.	Over-skydende kapital Mio. kr.
Egentlig kernekapital	8,3	2.991,2	6.117,8	3.126,7
Kernekapital	10,3	3.688,5	6.521,4	2.833,0
Kapitalgrundlag	12,8	4.618,2	7.413,1	2.795,0

Tabel 9 viser, at koncernen ultimo 2020 har en overdækning på 3.126,7 mio. kr. i forhold til kravet til egentlig kernekapital og en overdækning på 2.833,0 mio. kr. i forhold til kravet til kernekapital. Overdækningen til koncernens samlede kapitalkrav er på 2.795,0 mio. kr. Koncernens højeste overdækning er dermed i forhold til den egentlige kernekapital.

NEP-krav

Finanstilsynet og Finansiell Stabilitet udarbejder i henhold til Lov om finansiell virksomhed planer for afvikling af nødlidende pengeinstitutter. I forbindelse med disse planer skal der fastsættes et krav til nedskrivningseggede passiver (NEP) for de enkelte pengeinstitutter. Kravene skal sikre, at et nødlidende institut har tilstrækkelige nedskrivningseggede passiver til at dække instituttets tab og til at rekapitalisere instituttet, så kritiske funktioner kan videreføres uden brug af offentlige midler.

NEP-kravet består af det individuelle solvensbehov plus et NEP-tillæg, som Finanstilsynet meddeler til det enkelte institut. Kravet til NEP-tillægget til Arbejdernes Landsbank er senest fastsat af Finanstilsynet i november 2020 til 8,0 pct. af de risikovægtede eksponeringer. NEP-tillægget indføres over en 4-årig periode: 1,9 pct. i 2020, 3,1 pct. i medio 2021, 4,4 pct. i medio 2022 og 8,0 pct. i medio 2023. Kravet er fastsat på koncernniveau.

NEP-kravet kan honoreres af de kapitalelementer, der indgår i kapitalgrundlaget samt ikke foranstillet seniorgæld med en løbetid på mere end 1 år. Egentlig kernekapital, som anvendes til at opfylde det kombinerede kapitalbufferkrav, vil ikke samtidig kunne anvendes til at opfylde NEP-kravet.

Kommende kapitaldækningsregler

Baselkomiteén offentliggjorde i december 2017 endelige anbefalinger til et ændret regelsæt for opgørelse af kapitalkrav under betegnelsen Basel IV, der i EU vil blive implementeret i CRR II/CRR III samt CRD V/CRD VI. Arbejdernes Landsbank anvender standardmetoden ved opgørelse af risici og har noteret, at der anbefales væsentlige ændringer til kreditrisiko og markedsrisiko under standardmetoden, herunder skærpede kapitalkrav til uudnyttede kreditfaciliteter og eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom. Koncernens fremskrivninger og konsekvensberegninger af effekten af implementering af Basel IV indikerer en stigning i de risikovægtede eksponeringer på 16 pct. samt en reduktion i solvenstillægget på 0,7 procentpoint. Koncernens fremskrivninger viser, at koncernen, også med indfasningen af Basel IV, vil overholde sine kapitalkrav.

Gearingsgrad

Gearingsgraden beregnes ud fra kernekapitalen, der sættes i forhold til den samlede eksponering. Arbejdernes Landsbank har ud fra sin forretningsmodel fastlagt et mål på en gearingsgrad > 7 pct.

Gearingsrisiko er defineret i CRR-forordningen, og CRR II fastlægger, at et pengeinstitut som minimum skal opfylde en gearingsgrad på 3 pct. Arbejdernes Landsbank har ultimo 2020 en gearingsgrad på 9,0 pct. og overholder således sin målsætning for gearing med en solid margin.

Tabel 10
Gearing, ultimo 2020

	Mio. kr.
Gearingsvægtede eksponeringer	
Aktiver i alt	62.913,3
Justeringer for derivater	99,0
Justeringer for repo-/reverseforretninger	0,0
Justeringer for ikke-balanceførte eksponeringer	10.334,9
Andre justeringer	-586,7
I alt gearingsvægtede eksponeringer	72.760,5
Balanceførte eksponeringer, ekskl. derivater og repo-/reverseforretninger	
Aktiver, ekskl. derivater og repo-/reverseforretninger	62.859,7
Aktiver fratrukket i kernekapitalen	-586,7
I alt balanceførte eksponeringer, ekskl. derivater og repo-/reverseforretninger	62.273,0
Derivateksponeringer	
Positiv markedsværdi	53,7
Potentiel risiko	99,0
I alt derivateksponeringer	152,6
Repo-/reverseforretninger	
Brutto eksponeringer	0,0
Modpartskreditrisiko	0,0
I alt repo-/reverseforretninger	0,0
Ikke-balanceførte eksponeringer	
Brutto eksponeringer	16.469,1
Justeringer	-6.134,2
I alt ikke-balanceførte eksponeringer	10.334,9
Kapital og gearingsvægtede eksponeringer	
Kernekapital	6.521,4
Gearingsvægtede eksponeringer	72.760,5
Gearingsgrad (Pct.)	9,0

Mio. kr.

Samlede balanceførte eksponeringer (ekskl. derivater, repo-/reverseforretninger og ikke medregnede eksponeringer)	
Eksponeringer uden for handelsbeholdningen	
Eksponeringer, der behandles som eksponeringer mod stater	4.613,8
Institutter	771,5
Eksponeringer, for hvilke der er stillet sikkerhed i form af pant i fast ejendom	2.838,8
Detaileksponeringer	16.713,9
Selskaber	4.099,8
Eksponeringer ved misligholdelse	440,0
Andre eksponeringer (f.eks. aktieeksponeringer, securitiseringer og andre aktiver, der ikke er gældsforpligtelser)	4.244,4
I alt eksponeringer uden for handelsbeholdningen	33.722,2
Eksponeringer i handelsbeholdningen	29.137,5
I alt balanceførte eksponeringer	62.859,7

Samlet oversigt over kapital, risikoeksponering og nøgletal

Tabel 11
Kapital, risikoeksponering og nøgletal

	2020 Mio. kr.	2019 Mio. kr.
Egentlig kernekapital		
Aktiekapital	300,0	300,0
Opskrivningshenlæggelser	405,7	385,3
Overført overskud fra tidligere år	5.802,9	5.248,7
Overført af årets overskud fratrukket foreslået udbytte	170,5	430,2
Egentlig kernekapital før lovpligtigt justeringer	6.679,1	6.364,2
Lovpligtige justeringer egentlig kernekapital		
Immaterielle aktiver	-15,5	-19,3
Fradrag for forsigtig værdiansættelse	-23,6	-22,5
Kapitalinstrumenter i finansielle enheder (Egentlig kernekapital) <10 pct.	-179,2	-155,9
Kapitalinstrumenter i finansielle enheder (Egentlig kernekapital) >10 pct.	-343,0	-443,6
Samlede lovpligtige justeringer af egentlig kernekapital	-561,3	-641,3
I alt egentlig kernekapital	6.117,8	5.722,9
Hybrid kernekapital		
Udstedt hybrid kernekapital	429,0	429,0
Lovpligtige justeringer Hybrid kernekapital		
Kapitalinstrumenter i finansielle enheder (Hybrid kernekapital) <10 pct.	-25,4	-31,2
Kapitalinstrumenter i finansielle enheder (Supplerende kapital) >10 pct.	0,0	0,0
Samlede lovpligtige justeringer af hybrid kernekapital	-25,4	-31,2
I alt hybrid kernekapital	403,6	397,8
Kernekapital	6.521,4	6.120,7
Supplerende kapital		
Udstedt supplerende kapital	900,0	900,0
Kapitalinstrumenter i finansielle enheder (Supplerende kapital) <10 pct.	-8,3	-7,3
I alt supplerende kapital	891,7	892,7
Kapitalgrundlag	7.413,1	7.013,4

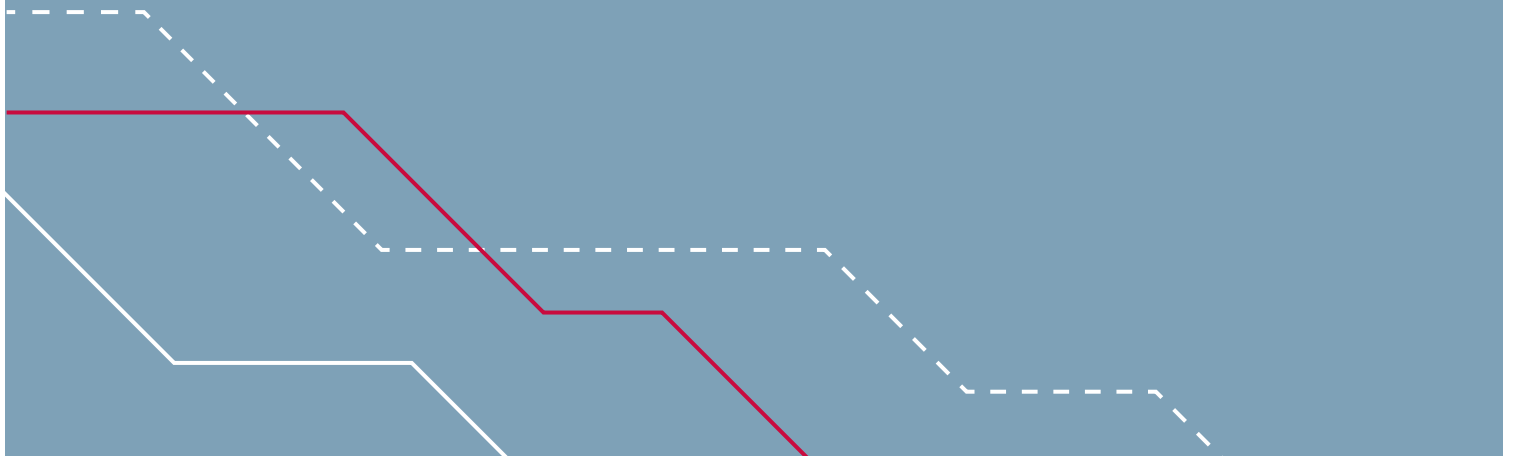
Samlet oversigt over kapital, risikoeksponering og nøgletal (fortsat)

Tabel 11
Kapital, risikoeksponering og nøgletal

	2020 Mio. kr.	2019 Mio. kr.
Beløb under tærsklerne for fradrag		
Kapitalinstrumenter i finansielle enheder <10 pct.	876,9	826,6
Kapitalinstrumenter i finansielle enheder >10 pct.	646,1	616,6
Udskudte skatteaktiver	0,0	0,0
Risikovægtede eksponeringer		
Eksponeringer med kreditrisiko	26.992,0	25.685,6
Eksponeringer med markedsrisiko	5.373,4	6.022,8
Eksponeringer med operationel risiko	3.605,1	3.720,4
I alt risikovægtede eksponeringer	35.970,5	35.428,7
Nøgletal		
Egentlig kernekapitalprocent (Pct.)	17,0	16,2
Kernekapitalprocent (Pct.)	18,1	17,3
Kapitalprocent (Pct.)	20,6	19,8
Krav om institutspecifik kontracyklisk kapitalbuffer (Pct.)	0,0	1,0
Egentlig kernekapital til rådighed for det kombinerede kapitalbufferkrav (Pct.)	11,2	10,5
Gearingsgrad (Pct.)	9,0	9,0

Kreditrisiko

Kreditrisiko

Kreditrisiko er risikoen for, at en modpart som følge af manglende evne eller vilje, helt eller delvist, misligholder sine betalingsforpligtelser. Arbejdernes Landsbanks kreditpolitik er at indgå forretninger med kunder, hvor der er evne og vilje til at servicere lånene.

Kreditrisiko er den største risikopost i risikoopgørelsen og udgør 66,3 pct. af solvensbehovet ultimo 2020 (64,5 pct. ultimo 2019). Det er således her, at Arbejdernes Landsbank har reserveret mest kapital til at imødekomme uforudsete tab.

Kreditpolitik

Den samlede kreditrisiko styres efter politikker og rammer, der er vedtaget og fastlagt af bestyrelsen. Bevillingsinstrukser er videredelegeret fra bestyrelse til direktion og videre gennem organisationen.

En central del af Arbejdernes Landsbanks forretningsmodel er at rådgive om og yde lån, kreditter og andre finansielle produkter til privatpersoner, foreninger og virksomheder, herunder finansieringsløsninger inden for billån, leasing og factoring via bankens dattervirksomhed, AL Finans A/S.

Den primære målgruppe i banken er privatkunder, foreninger samt mindre og mellemstore danske erhvervsvirksomheder, der vil etablere et helkundeforhold. Helkundeforhold giver et bedre indblik i kundens samlede økonomi, hvilket danner grundlag for den bedst mulige rådgivning samt bedre mulighed for at kunne vurdere risikoen i det enkelte engagement. Herudover ønsker banken at medvirke til, at medlemmerne hos bankens ejerkræds har mulighed for at få udført diverse bankforretninger. I bankens dattervirksomhed, AL Finans A/S, er målgruppen også privatkunder samt mindre og mellemstore danske erhvervsvirksomheder.

Arbejdernes Landsbank ønsker som udgangspunkt ikke at deltage i gearede investeringsforretninger og ønsker ikke at deltage i finansiering af projekter med spekulation for øje. Ved kreditgivning tages udgangspunkt i en etisk profil samt et ønske om risikospredning på både brancher og engagementsstørrelse. Desuden indgår et ønske om at bakke kunderne op i at reducere udledningen af drivhusgasser, bidrage til grønnere løsninger og fokusere på det sociale ansvar. Derved opnås et bæredygtigt fundament for Arbejdernes Landsbanks videre udvikling.

Kreditorganisation

Arbejdernes Landsbank er organiseret med 70 filialer og 6 selvstændige erhvervscentre samt bankens dattervirksomhed, AL Finans A/S.

Bevillingsbeføjelserne er opbygget således, at filialerne, erhvervscentrene samt AL Finans kan bevilge størstedelen af sagerne, mens større og mere komplekse sager, samt sager der afviger fra kreditpolitikens hovedregel for kreditrisikoprofil, indstilles af filialerne, erhvervscentrene eller AL Finans og bevilges i bankens kreditafdeling, Kreditkomitéen eller bestyrelsen.

Arbejdernes Landsbank har organisatorisk adskillelse mellem de kundevedtatte funktioner og kontrol- og overvågningsfunktionen.

Kreditafdelingen har ansvar for den daglige kreditstyring, controlling, overvågning og rapportering ud mod filialnettet.

Rating

Banken har i flere år anvendt egenudviklede ratingmodeller for både privat- og erhvervs-kunder til at understøtte vurderingen af kreditrisikoen.

Ratingmodellerne er baseret på en kombination af betalingsadfærd og en række objektive informationer om kunden, herunder regnskaber for erhvervs-kunder og økonomiske oplysninger for privatkunder. Ratingskalaen går fra 1-11, hvor rating 1 er den bedste, og rating 11 er den dårligste.

- Ratingklasse 1-5: Kunder med eksponeringer af god/normal bonitet
- Ratingklasse 6-8: Kunder med begyndende/visse svaghedstegn
- Ratingklasse 9: Kunder med væsentlige svaghedstegn uden objektiv indikation for kreditforringelse (OIK)
- Ratingklasse 10-11: Kunder med OIK både med og uden individuelle nedskrivninger

Uanset kundens rating vil den enkelte kreditaftagelse altid baseres på en samlet vurdering af kunden.

Bankens rating af kunderne udgør et centralt værktøj i den løbende kreditstyring og overvågning af porteføljen samt i bankens model for nedskrivninger. Placering af eksponeringer i stadier foretages på baggrund af Bankernes EDB Centrals (BEC) PD-værdier suppleret med bankens interne rating samt en række øvrige kriterier for kreditsvaghed.

Ratingfordeling og -udvikling overvåges løbende på både portefølje- og enkeltkundeniveau.

Der anvendes ikke internt udviklede ratingmodeller i bankens dattervirksomhed, AL Finans A/S. I AL Finans håndteres kunderne som hovedregel på baggrund af en individuel vurdering.

Kreditrisikostyring og overvågning

Arbejdernes Landsbank har løbende fokus på at forbedre processer og værktøjer, der kan bidrage til en mere effektiv styring og overvågning af kreditrisikoen.

For banken gælder, at filialnettet er ansvarligt for at indhente, registrere og dokumentere bevillingsgrundlaget, samt for løbende at følge op på kundeforholdene. Dette inkluderer opdatering af kreditgrundlag og registreringer, der benyttes i forretningen, i bankens forskellige opfølgingsværktøjer og i bankens ratingmodel.

Filialledelsen har ansvaret for, at medarbejderne har den fornødne viden, indsigt og indgående kendskab til bankens kreditpolitik og de tildelte bemyndigelser. Filialledelsen har tillige ansvaret for, at bevilling af kreditforhold, der overstiger filialens bemyndigelse, indstilles til bevilling i bankens kreditafdeling.

Kreditafdelingen skal sikre, at såvel kreditstrategi som kreditpolitik efterleves af filialerne. Ligeledes varetager Kreditafdelingen filialkontakten, herunder kreditrådgivning og bevilling/videreindstilling på filialindstillede og ofte mere komplekse sager, der overstiger filialledelsens bevillingsbeføjelser.

Kreditafdelingen foretager løbende filialcontrolling, herunder kreditgennemgange af filialer, hvor der foretages en stikprøvegennemgang af ny-bevilgede lånesager med fokus på bevillingsgrundlag samt datakvalitet. Herudover vurderes på kvaliteten af filialens håndtering af svage kunder samt udvalgte ledelseskontroller. Der foreligger en turnus, således at alle filialer bliver gennemgået hvert 3.-5. år. I det omfang det vurderes nødvendigt, vil filialen skulle udfærdige handlingsplaner med opfølgning fra Kreditafdelingen. Der er sikret funktionsadskillelse, så medarbejdere i Kreditafdelingen ikke kan kontrollere filialer, som de har bevillingsansvar for.

I Arbejdernes Landsbank foretages endvidere en årlig aktivgennemgang af engagementer på basis af en væsentlighedstilgang. Aktuelle og fremtidige risici på de udvalgte engagementer vurderes, og det kontrolleres, at kreditpolitik og bevillingsbeføjelser er overholdt, at kreditstyringen er betryggende, samt at risikoklassifikation og nedskrivninger er retvisende. Konklusionerne rapporteres til bestyrelsen.

Behandling af overtræk foretages dagligt i filialerne. Kreditafdelingen overvåger løbende behandlingen af overtræk.

Kreditsvage kunder håndteres løbende, og hvert kvartal gennemgås kunder placeret i stadie 3 og den svageste del af stadie 2 individuelt, ud fra udvalgte væsentlighedskriterier,

med henblik på udarbejdelse af handlingsplaner og på at foretage vurdering af, om kunden er kreditforringet, og om der er et nedskrivningsbehov. Udvalgelseskriterierne sikrer, at kreditsvage kunder, over en vis beløbsgrænse, gennemgås minimum én gang årligt. Nedskrivninger på den del af porteføljen, som ikke er kreditforringet, opgøres på baggrund af en modelberegning. Bankens dattervirksomhed, AL Finans A/S, har en proces for gennemgang af udlån med svaghestegn, hvor der foretages de nødvendige individuelle nedskrivninger. For øvrige udlån i AL Finans opgøres nedskrivningen på baggrund af en modelberegning.

Arbejdernes Landsbank validerer opgørelsen af de forventede tab. Formålet med valideringen er at sikre, at korrektivkontoen er tilstrækkelig til at dække tabsrisikoen i Arbejdernes Landsbanks udlåns- og garantiportefølje samt at foretage et eventuelt nedskrivningstillæg i form af ledelsesmæssige skøn for de områder, hvor modellen ikke afspejler tabsrisikoen tilstrækkeligt. Valideringen omfatter både en kvantitativ og en kvalitativ validering.

Alle større udlånsengagementer revurderes løbende og som minimum én gang årligt på baggrund af kundens regnskaber mv. Såfremt udviklingen i objektive indikatorer vurderes at give anledning til individuel nedskrivning, foretages nedskrivninger efter de herfor fastsatte regler.

I praksis revurderes de større udlånsengagementer dog oftere, eksempelvis i forbindelse med den løbende kundecontact eller den kvartalsvise opgørelse af det individuelle solvensbehov, hvor alle udlånsengagementer over 1 pct. af kapitalgrundlaget vurderes. For svage engagementer over 2 pct. af kapitalgrundlaget foretages endvidere en vurdering af, om der er forhøjede risici, som kræver et tillæg i solvensbehovet.

Kreditrisikoen rapporteres til Risikoudvalget og Kreditkomiteén samt direktion, Revisions- og Risikoudvalg og bestyrelse, hvor udvikling i risikonøgletal, brancher og kundesegmenter kommenteres nærmere, ligesom der rapporteres på opfyldelse og overholdelse af kreditpolitiske målsætninger og krav, der er fastsat i kreditpolitikken.

Endvidere udarbejdes diverse ledelsesrapporteringer til yderligere overvågning af kreditkvaliteten samt relevante analyser til understøttelse af kreditovervågningen.

Risikoafdelingen overvåger, at såvel kreditstyringen som interne kontroller er betryggende. Risikoafdelingen har endvidere ansvaret for kreditrisikoreportering til Risikoudvalget og Kreditkomiteén samt direktion, Revisions- og Risikoudvalg og bestyrelse.

Risikoafdækning og risikoreduktion

For at reducere risikoen tager Arbejdernes Landsbank som minimum hel eller delvis sikkerhed i de aktiver, der finansieres.

Arbejdernes Landsbank anvender konservative belåningsværdier på alle væsentlige aktivtyper. Dette indebærer, at en del aktiver af forsigtighedsgrunde opgøres til en reduceret værdi, hvorfor den reelle sikkerhedsværdi vurderes at være højere end opgjort. For at sikre uafhængighed i vurderingen og nødvendige kompetencer er værdiansættelsen af ejendomme outsourcet til Totalkredit. Der er fokus på, at belånte aktiver vurderingsmæssigt er opdaterede og dokumenterede. De hyppigst forekommende sikkerheder er pant i fast ejendom, andelsboliger og biler.

For individuelt vurderede eksponeringer opgøres sikkerhederne i nedskrivningsberegninger til skønnede dagsværdier efter Finanstilsynets regler, mens sikkerhedsværdierne til brug for modelnedskrivninger indregnes mere konservativt.

De samlede anvendte sikkerheder i Arbejdernes Landsbank fremgår af tabel 15 på side 26.

Kreditrisiko på koncernens kundeudlån

Udlånsporteføljen i Arbejdernes Landsbank beskrives i de følgende afsnit, mens nedskrivninger og hensættelser er beskrevet nærmere i afsnittet „Nedskrivninger og hensættelser på udlån og garantier“ på side 28.

Udlån og garantier

Den samlede eksponering i Arbejdernes Landsbank udtrykt ved bruttoudlån og garantier, som angivet i årsregnskabet for 2020, udgør 32,9 mia. kr., jf. tabel 12.

Historisk set har Arbejdernes Landsbanks privatportefølje været relativ stor i forhold til erhvervsporteføljen.

Privatsegmentets andel af de samlede bruttoudlån og garantier udgør 78,5 pct., jf. tabel 12.

Erhvervssegmentets andel af de samlede bruttoudlån og garantier ultimo 2020 udgør 21,5 pct., jf. tabel 12. Banken har i 2020 lanceret en erhvervsstrategi, hvor målsætningen er at forøge bankens forretningsomfang til erhvervssegmentet. Bortset fra få større erhvervseksponeringer er erhvervssegmentet i Arbejdernes Landsbank kendetegnet ved et stort antal mindre og mellemstore, primært ejerledede virksomheder.

Som følge af Arbejdernes Landsbanks idégrundlag og historiske udgangspunkt har banken en vis eksponering rettet mod foreninger, herunder fagforeninger og almene boligorganisationer. Disse indgår som en del af erhvervssegmentet.

Tabel 12

Koncernens brutto- og nettoudlån og garantier fordelt på stadier, ultimo 2020

	Stadie 1 Mio. kr.	Stadie 2 Mio. kr.	Stadie 3 Mio. kr.	Kreditforringet ved 1. indregning Mio. kr.	I alt Mio. kr.
Privat					
Udlån før nedskrivninger	14.534,6	3.000,6	688,0	32,4	18.255,6
Garantier før hensættelser	6.882,5	570,8	86,5	0,0	7.539,8
I alt udlån og garantier før nedskrivninger mv.	21.417,1	3.571,5	774,6	32,4	25.795,5
Nedskrivninger mv. i alt	85,1	92,6	270,5	13,9	462,0
I alt udlån og garantier efter nedskrivninger mv.	21.332,0	3.478,8	504,1	18,5	25.333,4
Erhverv					
Udlån før nedskrivninger	3.953,5	1.951,2	492,5	3,3	6.400,4
Garantier før hensættelser	568,4	82,7	25,1	0,0	676,3
I alt udlån og garantier før nedskrivninger mv.	4.521,9	2.033,9	517,6	3,3	7.076,7
Nedskrivninger mv. i alt	75,4	77,8	243,8	1,9	398,8
I alt udlån og garantier efter nedskrivninger mv.	4.446,5	1.956,1	273,8	1,4	6.677,9
I alt					
Udlån før nedskrivninger	18.488,1	4.951,8	1.180,5	35,7	24.656,1
Garantier før hensættelser	7.450,9	653,5	111,7	0,0	8.216,1
I alt udlån og garantier før nedskrivninger mv.	25.939,0	5.605,4	1.292,2	35,7	32.872,2
Nedskrivninger mv. i alt	160,5	170,4	514,2	15,7	860,9
I alt udlån og garantier efter nedskrivninger mv.	25.778,5	5.435,0	777,9	19,9	32.011,3

Note: Opgørelsen er eksklusiv tilgodehavender hos kreditinstitutter.

Privat- og erhvervssegment er overvejende placeret i stadie 1 og stadie 2, der udgør henholdsvis 96,9 pct. og 92,6 pct. af segmentets udlån og garantier før nedskrivninger mv., jf. tabel 12.

Udlån er geografisk fordelt mellem alle landets regioner, dog tungest eksponeret i Region Hovedstaden efterfulgt af Region Midtjylland og Region Syddanmark. Region Hovedstaden står for 54,2 pct. af det samlede bruttoudlån og garantier i Arbejdernes Landsbank, jf. tabel 13.

Betragtes privat- og erhvervssegmentet separat, er fordelingen den samme, jf. tabel 13. For privatsegmentet skyldes dette bl.a. den relativt store andel af boliglån sikret med pant i ejer- eller andelsboliger, hvor specielt andelsboliger typisk er koncentreret omkring de større byer.

Tabel 13
Koncernens bruttoudlån og garantier fordelt på regioner, ultimo 2020

	Privat Mio. kr.	Erhverv Mio. kr.	I alt Mio. kr.
Region Hovedstaden	13.140,1	4.679,1	17.819,3
Region Sjælland	2.908,8	419,8	3.328,6
Region Syddanmark	4.031,4	689,1	4.720,5
Region Nordjylland	1.241,0	278,8	1.519,8
Region Midtjylland	4.474,2	1.009,8	5.484,0
I alt	25.795,5	7.076,7	32.872,2

Note: Opgørelsen er eksklusiv tilgodehavender hos kreditinstitutter.

Af de samlede bruttoudlån og garantier i Arbejdernes Landsbank ligger 93,4 pct. i ratingklasser med lav risiko (rating 1-5) eller middel risiko (rating 6-8), jf. tabel 14. Ratingfordelingen er opgjort på enkeltkundeniveau og tager ikke højde for koncerndeltagere med bedre bonitet, der kan understøtte kunder i koncernen med dårligere bonitet.

Betragtes privat- og erhvervssegmentet separat ligger henholdsvis 94,8 pct. og 88,3 pct. af bruttoudlån og garantier i ratingklasser med lav eller middel risiko, jf. tabel 14.

Tabel 14
Koncernens bruttoudlån og garantier fordelt på rating, ultimo 2020

	Privat Mio. kr.	Erhverv Mio. kr.	I alt Mio. kr.
Rating 1	28,0	33,8	61,8
Rating 2	738,6	441,5	1.180,1
Rating 3	3.589,4	969,6	4.559,1
Rating 4	6.201,4	1.387,5	7.588,9
Rating 5	8.010,3	1.489,6	9.499,9
Rating 6	2.405,1	531,3	2.936,4
Rating 7	2.544,7	1.120,1	3.664,7
Rating 8	930,1	277,6	1.207,7
Rating 9	352,7	185,9	538,5
Rating 10	195,3	185,2	380,5
Rating 11	799,8	454,7	1.254,5
I alt	25.795,5	7.076,7	32.872,2

Note: Opgørelsen er eksklusiv tilgodehavender hos kreditinstitutter.

Sikkerheder og blanko

Den væsentligste sikkerhed, som Arbejdernes Landsbank modtager, er pant i ejendomme, der udgør 65,1 pct. af de samlede sikkerheder. Den høje andel kan tilskrives privatsegmentet, hvor pant i ejendomme alene udgør 76,8 pct., jf. tabel 15.

Den relativt store andel af pant i biler for både privat- og erhvervssegmentet, der udgør 24,1 pct., skyldes bankens dat-tervirksomhed, AL Finans A/S.

Tabel 15
Koncernens sikkerheder fordelt på sikkerhedstype, ultimo 2020

	Privat Mio. kr.	Erhverv Mio. kr.	I alt Mio. kr.
Ejendomme	9.795,4	713,8	10.509,2
Værdipapirer, obligationer, kontant indestående mv.	286,8	146,5	433,3
Biler	2.633,2	1.253,8	3.886,9
Kautioner og garantier	1,4	26,5	27,9
Øvrige sikkerheder	29,7	1.255,2	1.284,8
I alt	12.746,4	3.395,8	16.142,2

Note: Anvendte sikkerheder er opgjort til belåningsværdier i henhold til koncernens forretningsgang og er uden værdi af overskydende sikkerheder.

Den samlede blankoandel for Arbejdernes Landsbank udgør 49,6 pct., jf. tabel 16. Med Arbejdernes Landsbanks konservative belåningsværdier vurderes den reelle blankoandel dog mindre.

For bankens dattervirksomhed, AL Finans A/S, er der sikkerheder i form af det belånte aktiv for langt størstedelen af alle udlån.

Tabel 16
Koncernens nettoudlån og garantier, sikkerheder og blankoandel, ultimo 2020

	Privat Mio. kr.	Erhverv Mio. kr.	I alt Mio. kr.
Udlån og garantier efter nedskrivninger mv.	25.333,4	6.677,9	32.011,3
Sikkerheder	12.746,4	3.395,8	16.142,2
Blankoandel (Pct.)	49,7	49,1	49,6
Andel af udlån i alt (Pct.)	79,1	20,9	100,0

Note: Nedskrivningerne indeholder nedskrivninger og hensættelser i alle stadier. Tallene er eksklusive tilgodehavender hos kreditinstitutter.

Restancer og udlån med restance

Restancer i Arbejdernes Landsbank udgør 35,2 mio. kr. og er primært med en varighed på mindre end 30 dage. Af Arbejdernes Landsbanks samlede restancer udgør restancer i relation til privatsegmentet 59,7 pct. og restancer i relation til erhvervssegmenter 40,3 pct., jf. tabel 17.

Tabel 17
Restancebeløb fordelt på restancernes alder, ultimo 2020

	Privat Mio. kr.	Erhverv Mio. kr.	I alt Mio. kr.
2 - 30 dage	14,3	7,1	21,4
31 - 60 dage	2,2	4,0	6,2
61 - 90 dage	0,8	1,0	1,7
91 - dage	3,8	2,2	5,9
I alt	21,0	14,2	35,2
Andel af restancer i alt (Pct.)	59,7	40,3	100,0

Note: Tallene er eksklusive kreditinstitutter.

Samlet udgør udlån med restancer 1,1 pct. af Arbejdernes Landsbanks samlede nettoudlån og garantier ultimo 2020. Heraf udgør udlån med mindre end 30 dages restance 0,9 pct., jf. tabel 18.

Arbejdernes Landsbank har opfølgingsprocesser, som er med til at nedbringe antallet af kunder med længerevarende restancer.

Generelt arbejdes der målrettet på at nedbringe niveauet i samarbejde med kunden ved at finde varige løsninger på eventuelle økonomiske udfordringer.

Tabel 18
Udlån i restance fordelt på restancernes alder, ultimo 2020

	Privat Mio. kr.	Erhverv Mio. kr.	I alt Mio. kr.
2 - 30 dage	219,0	64,2	283,2
31 - 60 dage	16,9	14,5	31,3
61 - 90 dage	4,7	3,7	8,4
91 - dage	21,7	12,3	34,0
I alt	262,2	94,7	356,9

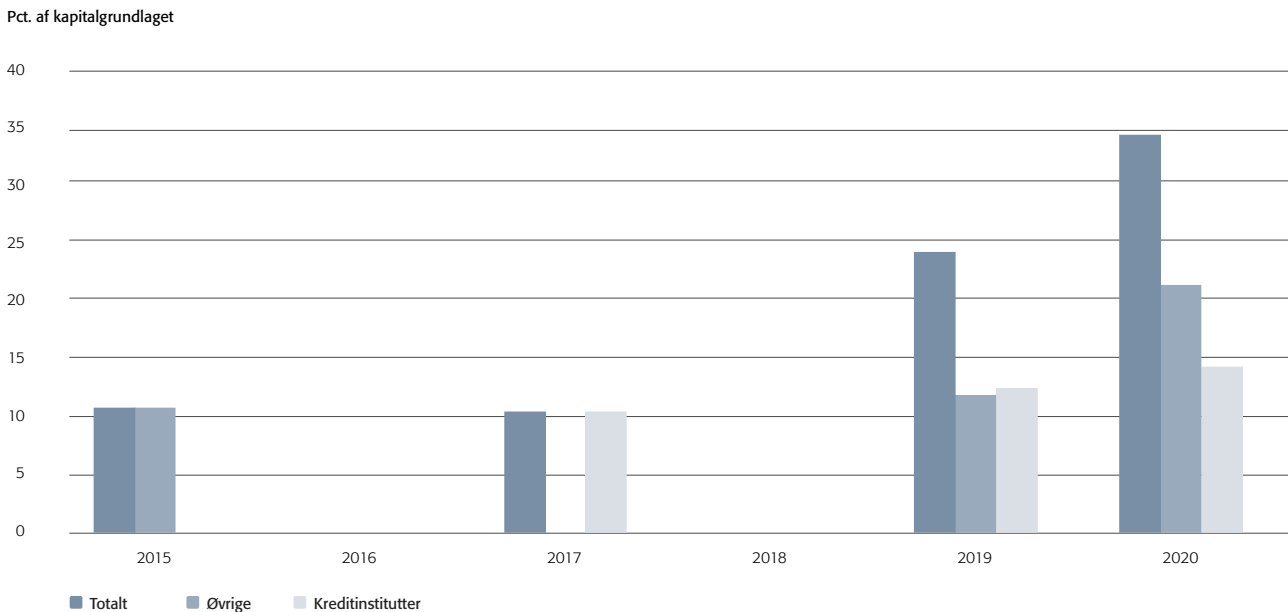
Note: Tallene er eksklusive kreditinstitutter.

Største kundekreditrisici

Arbejdernes Landsbank ønsker ikke at være afhængig af enkelteksponeringer og søger at holde andelen af store engagementer på et lavt niveau.

Summen af konsoliderede eksponeringer efter fradrag, som er større end eller lig 10 pct. af kapitalgrundlaget på koncernniveau, er opgjort til 34,6 pct. af kapitalgrundlaget ultimo 2020, inklusive eksponeringer til kreditinstitutter.

Figur 2
Udvikling i „Summen af store eksponeringer“

Note: Tallene er opgjort på baggrund af konsoliderede eksponeringer efter fradrag, der er større end eller lig med 10 pct. af kapitalgrundlaget.

Kreditrisiko på kreditinstitutter

Kreditrisiko på kreditinstitutter er risikoen for at lide tab som følge af, at kreditinstitutter misligholder deres forpligtigelser. Kreditrisikoen på kreditinstitutter opgøres på baggrund af et worst case-estimat og afspejler bankens potentielle maksimale tab ved at anvende kreditinstituttet som korrespondentbank. Risikoen styres efter politikker og lines, der er vedtaget af bestyrelsen.

Arbejdernes Landsbank følger løbende udviklingen i kreditinstituttets kreditværdighed og mindst én gang årligt eller i forbindelse med oprettelse af nye lines foretages en analyse af kreditinstitutternes kreditværdighed. Der ydes som udgangspunkt kun kredit til kreditinstitutter, som har et eksisterende forretningsomfang eller et naturligt samarbejds potentiale med Arbejdernes Landsbank inden for øvrige forretningsområder.

Nedskrivninger og hensættelser på udlån og garantier

Arbejdernes Landsbanks opgørelse af værdiforringede fordringer følger § 51-52 i Bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. Arbejdernes Landsbanks model for nedskrivninger for forventede kredit-tab er beskrevet i afsnittet „Regnskabspraksis“ i årsrapporten.

Nedskrivninger og hensættelser samt tab viser en netto udgiftsførsel på 80,4 mio. kr. i 2020, jf. tabel 19, mod en indtægtsførsel på 48,3 mio. kr. i 2019¹.

Opgørelsen i tabel 19 og tabel 20 er inklusive kreditinstitutter samt uudnyttede rammer og kredittilsagn.

Arbejdernes Landsbanks akkumulerede nedskrivninger og hensættelser udgør herefter 940,5 mio. kr. ultimo 2020.

Koncernens NPL-Ratio udgør 4,2 pct. ultimo 2020 mod 4,6 pct. ultimo 2019 og angiver andelen af misligholdte lån i forhold til de samlede udlån inklusive tilgodehavender hos centralbanker og kreditinstitutter.

¹ Netto udgifts- og indtægtsførsel omfatter ikke tilbageført reservation for tab på udlån, der var kreditforringet ved første indregning.

Tabel 19
Branchefordeling for kreditforringede fordringer, ultimo 2020

	Krediteksponeringer før nedskrivninger Mio. kr.	Heraf kreditforringede/ misligholdte eksponeringer Mio. kr.	Nedskrivning/ hensættelse Mio. kr.	Udgiftsført nedskrivning/ hensættelse og tab Mio. kr.
Offentlige myndigheder	129,9	0,4	3,7	2,0
Erhverv				
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	45,5	7,2	2,0	-11,9
Industri og råstofudvinding	981,4	55,1	39,8	11,5
Energiforsyning	18,0	0,0	0,1	0,0
Bygge og anlæg	820,5	74,8	56,4	42,2
Handel	2.893,2	133,0	65,4	24,9
Transport, hoteller og restauranter	450,1	59,6	23,9	1,7
Information og kommunikation	101,3	17,4	4,7	2,3
Finansiering og forsikring	6.005,4	118,9	111,7	42,3
Fast ejendom	1.485,3	70,9	56,8	0,8
Øvrige erhverv	3.805,9	134,4	96,2	32,5
I alt erhverv	16.606,6	671,3	457,0	146,3
Private	29.049,5	836,1	479,8	-67,9
I alt	45.785,9	1.507,8	940,5	80,4

Tabel 20
Bevægelser på korrektivkontoen, ultimo 2020

	Nedskrivning kreditinstitut Mio. kr.	Nedskrivning på udlån Mio. kr.	Hensættelser på garantier Mio. kr.	Hensættelse på andre poster med kreditrisiko Mio. kr.	I alt Mio. kr.
Akkumulerede nedskrivninger/ hensættelser primo	9,6	808,7	20,5	51,4	890,2
Nedskrivninger/hensættelser i årets løb (brutto)	2,1	398,6	10,6	49,6	461,0
Tilbageførsel af nedskrivninger (brutto)	-1,2	-319,5	-8,5	-32,0	-361,3
Andre bevægelser	0,0	11,3	0,0	0,0	11,3
Endelig tabt (afskrevet) tidligere individuet nedskrevet/hensat	0,0	-60,8	0,0	0,0	-60,8
Akkumulerede nedskrivninger/ hensættelser ultimo	10,5	838,3	22,5	69,1	940,5
Endelig tabt (afskrevet) ikke tidligere individuet nedskrevet/hensat	0,0	-24,5	0,0	0,0	-24,5
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	0,0	15,2	0,0	0,0	15,2

Modpartsrisiko

Modpartsrisiko er risikoen for at lide tab som følge af, at finansielle modparter eller kunder misligholder deres forpligtigelser ved handel med pengemarkedslån og afledte finansielle instrumenter. Modpartsrisikoen styres efter politikker og lines, der er vedtaget og fastlagt af bestyrelsen. Modpartsrisiko opdeles i henholdsvis pre-settlementrisiko og afviklingsrisiko i Arbejdernes Landsbank.

Styringen af pre-settlementrisikoen tager udgangspunkt i opgørelse af brutto- eller nettoværdien af forretninger, hvor markedsværdien er positiv for Arbejdernes Landsbank, tillagt et risikotillæg. Derudover opgøres afviklingsrisikoen, som angiver risikoen for, at Arbejdernes Landsbanks modparter

misligholder deres forpligtigelser i forbindelse med afregning af transaktioner. Der sker en daglig overvågning af risikoen og overholdelse af bevilgede lines.

Arbejdernes Landsbank tilstræber at begrænse modpartsrisikoen ved at indgå rammeaftaler og i videst muligt omfang kræve kontant sikkerhedsstillelse ved afledte finansielle instrumenter i form af marginafregning, hvilket fremgår af tabellen nedenfor.

Modpartsrisikoen rapporteres til direktion og bestyrelse på månedlig basis, ligesom der rapporteres på overholdelse af krav fastlagt i tilhørende politik og instrukser. Der foretages endvidere daglig risikoreportering og instruksopfølgning til direktion og relevante forretningsområder.

Tabel 21
Afledte finansielle instrumenter, ultimo 2020

	Regnskabs- mæssig værdi før modregning	Finansielle instrumenter modregnet	Regnskabs- mæssig værdi efter modregning	Modregnings- mulighed, jf. master netting agreement	Sikkerheds- stillelse	Nettoværdi
	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.
Modregningsmuligheder *)						
2020						
Afledte finansielle instrumenter med positiv markedsværdi	56,2	0,0	56,2	8,4	0,4	47,4
Afledte finansielle instrumenter med negativ markedsværdi	341,4	0,0	341,4	8,4	304,9	28,1
2019						
Afledte finansielle instrumenter med positiv markedsværdi	53,6	0,0	53,6	4,2	0,5	48,9
Afledte finansielle instrumenter med negativ markedsværdi	399,7	0,0	399,7	4,2	356,9	38,7

*) Banken har master netting agreements med en række finansielle modparter, hvilket giver ret til yderligere modregning i forbindelse med en modpart i default, men ikke opfylder betingelserne for regnskabsmæssig modregning i balancen.

Aktiver stillet som sikkerhed for egne gældsforpligtelser hos Nationalbanken, clearingscentraler og kreditinstitutter, som banken har CSA-aftaler med, er alle baseret på standardaftaler, som normalt bruges mellem finansielle markedsdeltagere. Aftalerne definerer vilkår, hvorefter sikkerhedsstillelsen overføres mellem modparterne for at mindske risikoen. For så vidt angår sikkerhedsstillelse vedrørende dagsværdi af afledte finansielle instrumenter, foreskriver CSA-aftalerne udveksling af daglig sikkerhedsstillelse (kontant).

ECAI

Arbejdernes Landsbank har udpeget Standard & Poor's Ratings Services som kreditvurderingsbureau (ECAI). Arbejdernes Landsbank anvender eksterne ratings via BEC, som modtager eksterne kreditvurderinger fra Standard & Poor's Ratings Services.

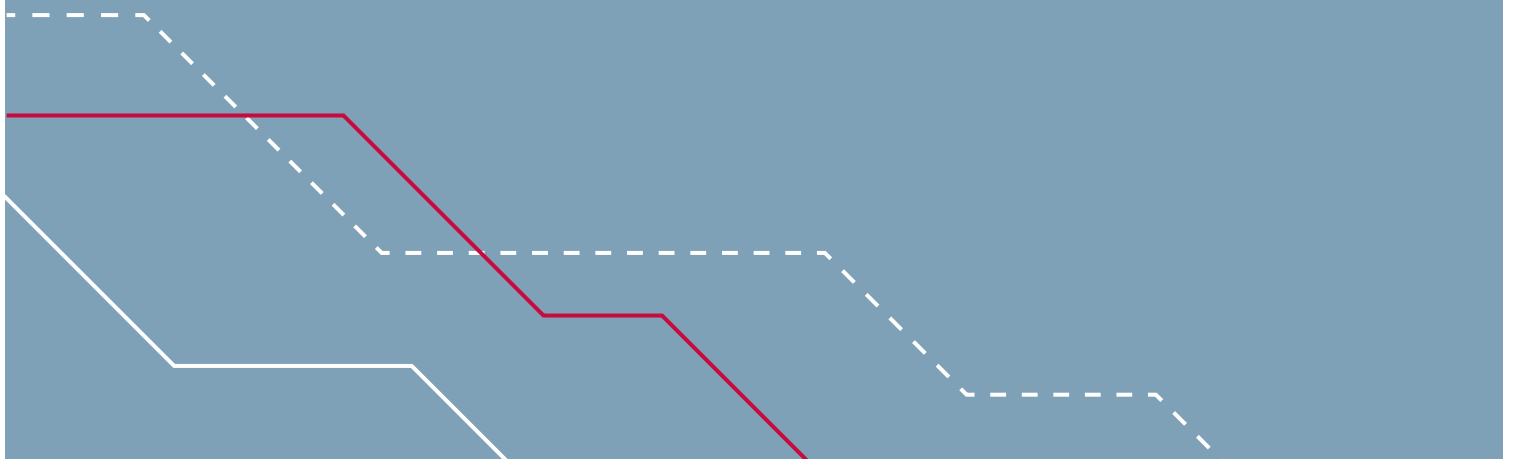
BEC konverterer Standard & Poor's Ratings Services' kreditvurderingsklasser til kreditkvalitetstrin via Finanstilsynets konverteringstabel. Det enkelte kreditkvalitetstrin tilknyttes en vægt, som eksponeringerne på de enkelte kreditkvalitetstrin skal vægtes med ved opgørelsen af de risikovægtede eksponeringer under standardmetoden for kreditrisiko, jf. CRR-forordningens artikel 111-134. Eksterne ratings anvendes for eksponeringsklasserne „Institutter“ og „Selskaber“.

Tabel 22
Eksponeringsklasser, hvor der anvendes kreditvurderinger fra Standard & Poor's Ratings Services

	2020	2019
	Mio. kr.	Mio. kr.
Institutter:		
Eksponeringsværdi inden risikovægtning	470,8	550,6
Eksponeringsværdi efter vægtning med kreditkvalitetstrin	152,9	259,5
Selskaber:		
Eksponeringsværdi inden risikovægtning	64,1	84,5
Eksponeringsværdi efter vægtning med kreditkvalitetstrin	64,1	79,5

Markeds- og likviditetsrisiko

Markedsrisiko

Arbejdernes Landsbank påtager sig løbende forskellige former for markedsrisici, hovedsagelig i form af rente-, kreditspænds-, aktie- eller valutarisici. Markedsrisici opstår dels som følge af serviceringen af kundebehov og dels som følge af Arbejdernes Landsbanks disponeringer i finansielle instrumenter. Der anvendes hovedsageligt afledte finansielle instrumenter til at afdække og styre markedsrisiciene.

Markedsrisiko omfatter positioner, hvis markedsværdi er afhængig af udviklingen i de generelle niveauer i en række markedsvariable som renter, aktie- og valutakurser samt volatiliteten herpå. Endvidere indgår der for obligationer og obligationsrelaterede instrumenter mere specifikke risici, som knyttes til markedets vurdering af kreditrisici på de enkelte obligationsudstedere (kreditspændsrisici). Opgørelsen omfatter markedsrisici på såvel balanceførte som ikke-balanceførte poster, ligesom opgørelserne omfatter positioner i handelsbeholdningen og forretninger uden for handelsbeholdningen.

Markedsrisiko er den næststørste risikopost i risikoopgørelsen for Arbejdernes Landsbank og udgør 22,8 pct. af solvensbehovet ultimo 2020 (26,4 pct. ultimo 2019).

Styring af markedsrisici

Den samlede markedsrisiko styres efter politikker og rammer, der er vedtaget og fastlagt af bestyrelsen. Der sikres en veldefineret ansvarsfordeling for risikotagningen på alle niveauer gennem fastlæggelse af rammer for direktionen, som videredelegeres til de disponerende forretningsenheder under Likviditets- og Finansområdet.

Markedsrisikoen rapporteres til direktion og bestyrelse på månedlig basis, ligesom der rapporteres på overholdelse af krav fastlagt i markedsrisikopolitikken og tilhørende instrukser. Der foretages endvidere daglig risikoreportering og instruksopfølgning til direktion og relevante forretningsområder.

De kortsigtede positioner, primært relateret til servicering af bankens kunder, varetages i bankens handelsfunktion inden for fastsatte grænser, der løbende overvåges.

De strategiske positioner vurderes ud fra både afkast og risiko under hensyntagen til Arbejdernes Landsbanks samlede risikoappetit samt hensynet til løbende at sikre et likviditetsberedskab i form af likvide aktiver.

Foruden daglige opgørelser af den samlede markedsrisiko foretages der periodisk stresstest på beholdningen.

Renterisiko er risiko for tab som følge af udsving i renterne. Renterisikoen i handelsbeholdningen stammer primært fra obligationsbeholdningen, hvor det valgte afdækningsniveau på renterisikoen primært foretages ved handel i futures og renteswaps. Renterisikoen opgøres bl.a. som ændringen i et instruments markedsværdi ved en ændring i markedrenter på +/-1 procentpoint for en række løbetidsintervaller på rentekurven. For konverterbare realkreditobligationer og obligationer med renteloft m.v. tages udgangspunkt i oplysninger fra ledende markedsdeltagere om den optionsjusterede renterisiko. Andre former for renterelaterede optionsrisici tager udgangspunkt i en deltaværdiopgørelse. Opgørelserne udarbejdes i enkeltvaluta samt for hvert tidsinterval på rentekurven.

Arbejdernes Landsbanks eksponering er hovedsagelig i DKK, EUR og USD, mens nettorenterisikoen på tværs af valutaer er forholdsvis begrænset.

Opgørelsen af renterisikoen suppleres af en række stressscenarier, der har til formål at måle rentestruktur- og konveksitetsrisiko.

I opgørelsen af renterisiko skelnes der mellem renterisikoen inden for og uden for handelsbeholdningen. Tabel 23 angiver Arbejdernes Landsbanks samlede renterisiko.

Tabel 23
Renterisiko

	Stigning på 1 procentpoint	Fald på 1 procentpoint
	Mio. kr.	Mio. kr.
Fordelt efter forretningstyper		
Obligationer mv.	-357,8	298,8
Afledte finansielle instrumenter	296,7	-314,5
Pantebreve	-66,2	71,5
Øvrige poster	-22,5	22,3
I alt	-149,9	78,1
Fordelt efter valuta		
DKK	-156,0	87,7
EUR	9,8	-13,4
USD	-2,7	2,8
GBP	-0,1	0,1
CHF	0,0	0,0
SEK	-0,4	0,4
NOK	-0,5	0,5
Øvrige	0,0	0,0
I alt	-149,9	78,1

Aktierisiko er risikoen for tab som følge af ændringer i aktiekursen. I opgørelsen af aktierisikoen skelnes der mellem aktierisiko inden for og uden for handelsbeholdningen, hvor sidstnævnte er beskrevet i afsnittet „Aktier mv. uden for handelsbeholdningen“.

Aktier inden for handelsbeholdningen er aktier, der erhverves med handelshensigt. Aktierisikoen inden for handelsbeholdningen opgøres efter et risikomål, der angiver, hvor meget Arbejdernes Landsbank kan forvente at tabe ved et generelt fald/stigning i aktiemarkedet på 10 pct. For ultimo 2020 var risikomålet på 10,9 mio. kr.

Valutarisiko afspejler risikoen for tab på positioner som følge af ændringer i valutakurserne. Valutarisikoen opgøres efter både valutakursindikator 1 og 2 (hvor valutakursindikator 2 er inklusive valutarisikoen fra investeringsforeninger) samt som en vægtet sum af nettopositioner i de enkelte valutaer, hvor der i vægtningen tages hensyn til valutakursernes volatilitet.

Kreditspændrisiko for obligationsbeholdningen og obligationsrelaterede instrumenter er risikoen for tab som følge af ændringer i kreditspændet, som afspejler markedets pris-sætning af (den underliggende) obligationsudsteders kreditværdighed samt obligationens senioritet og likviditet. Kreditspændrisiko er ikke kun relevant for kreditobligationer, men også for realkredit- og statsobligationer.

Hovedparten af obligationsbeholdningen i Arbejdernes Landsbank har en investment-grade rating (rating på BBB- eller bedre) og består primært af realkredit- og statsobligationer.

En mindre del af obligationsbeholdningen består af virksomhedsobligationer og obligationer udstedt af pengeinstitutter (finansielle obligationer). Ultimo 2020 udgør de henholdsvis 5,2 pct. og 9,2 pct. af den samlede obligationsbeholdning og er primært denomineret i DKK og EUR.

Kreditspændrisikoen opgøres dagligt. For at sikre en fornuf-tig styring af risikoen er der fastsat rammer for henholdsvis stats-, realkredit- og virksomhedsobligationer samt finansielle obligationer ud fra risikovægtede kreditspændsekspone-ninger, hvor risikovægtene er baseret på historisk observerede volatiliteter.

Tabel 24
Obligationsbeholdningen fordelt på rating

	2020	2019
	Pct.	Pct.
Rating		
AAA	75,6	59,2
AA+, AA, AA-	2,2	14,7
A+, A, A-	5,3	7,5
BBB+	2,6	1,7
BBB	5,0	5,9
BBB-	1,8	2,0
Rating < BBB-	1,7	1,9
Ingen rating	5,9	7,0
I alt	100,0	100,0

Renterisiko uden for handelsbeholdningen

Renterisiko uden for handelsbeholdningen opstår primært fra kunders udlån og indlån med fast rente (herunder pantebrevsbeholdningen). I Arbejdernes Landsbank anvendes afledte finansielle instrumenter til at afdække renterisikoen. Renterisikoen uden for handelsbeholdningen opgøres efter samme principper som renterisikoen inden for handelsbeholdningen, men rentescenarierne er hårdere som følge af den mindre omsættelighed/likviditet i forretningerne.

Arbejdernes Landsbank har ikke fastforrentede indlån med ubestemt løbetid. I begrænset omfang er der ydet lån med fast rente med mulighed for førtidig indfrielse.

Renterisikoen indgår i Risikoafdelingens daglige risikoopgørelser og disponeres inden for de udstukne rammer.

Renterisikoen udenfor handelsbeholdningen, opgjort som maksimalt estimeret tab ved parallel- og rentestrukturskift, udgør 65,7 mio. kr. ultimo 2020.

Aktier mv. uden for handelsbeholdningen

Aktier mv. uden for handelsbeholdningen er kendetegnet ved, at de ikke er erhvervet med handel for øje. Arbejdernes Landsbank ejer sammen med andre kreditinstitutter kapitalandele i en række sektorselskaber. Disse kapitalandele tilhører anlægsbeholdningen og har til formål at understøtte Arbejdernes Landsbanks forretning inden for realkredit, IT, betalingsformidling og investeringsforeninger.

Arbejdernes Landsbank har herudover en aktieportefølje uden for handelsbeholdningen, der indeholder aktier købt med henblik på langsigtede investeringer.

Tabel 25
Aktier uden for handelsbeholdningen

	2020 Mio. kr.	2019 Mio. kr.
Dagsværdi primo	896,1	1.346,9
Realiseret kursgevinst	7,4	183,6
Urealiseret kursgevinst *)	143,3	3,8
Kursgevinst på aktier reklassificeret til associeret virksomhed	0,0	104,3
Anden afgang **)	0,0	-483,0
Netto køb ***)	-38,1	-259,5
Dagsværdi ultimo	1.008,7	896,1

*) Heraf udgør børsnoterede aktier 136,1 mio. kr. i 2020.

**) Bankens ejerandel af Vestjysk Bank oversteg 20 pct. i 2019, og ejerandelen blev herefter klassificeret under regnskabsposten „Kapitalandele i associerede virksomheder“.

***) Indeholder bl.a. salg af aktier i LR Realkredit i 2019.

Tabel 26
Aktieeksponeringer uden for handelsbeholdningen, ultimo 2020

	Børsnoteret Mio. kr.	Ikke børsnoteret Mio. kr.	I alt Mio. kr.
Penge-, kreditinstitut og forsikring	187,8	8,2	196,0
Investeringselskab	0,0	297,0	297,0
Investeringsforening	0,0	16,7	16,7
Private Equity	0,0	0,0	0,0
Industri	62,4	1,0	63,4
Handel og Service	74,7	361,0	435,6
I alt	324,8	683,9	1.008,7

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for tab som følge af øgede finansieringsudgifter til opretholdelse af Arbejdernes Landsbanks likviditetsbehov eller, at koncernen i sidste ende er ude af stand til at honorere sine forpligtelser pga. manglende likviditet, i en situation hvor koncernen specifikt eller sektoren som helhed rammes af ekstraordinære forhold.

Hovedparten af likviditetsrisikoen i Arbejdernes Landsbank er i DKK, mens resten af risikoen er koncentreret i hovedvalutaerne, EUR og USD.

I dette afsnit tages udgangspunkt i bankens likviditetsnøgletal, da det er bankens likviditetsposter, som udgør langt størstedelen af likviditetsrisikoen. Nøgletallene er som følge heraf stort set ens på bank- og koncernniveau.

Likviditetspolitikken fastlægger de overordnede rammer for likviditetsdisponeringen, -styringen og finansieringsstrukturen. Likviditetspolitikken understøtter styringen af likviditeten og sikrer, at Arbejdernes Landsbank til ethvert tidspunkt kan opfylde sine betalingsforpligtelser og overholder gældende lovgivning.

Arbejdernes Landsbank fører generelt en meget forsigtig likviditetspolitik, som skal sikre, at krav eller behov for likviditet, som Arbejdernes Landsbank kan blive mødt med, til ethvert tidspunkt kan tilgodeses. Likviditetspolitikken sikrer desuden også, at de lovgivningsmæssige krav er overholdt og understøtter Arbejdernes Landsbanks fremtidige udvikling.

Likviditetsrisikoen rapporteres til direktion og bestyrelse på månedlig basis, ligesom der rapporteres på overholdelse af krav fastlagt i likviditetspolitikken og tilhørende instrukser. Der foretages endvidere daglig risikoreportering og instruksopfølgning til direktion og relevante forretningsområder.

Arbejdernes Landsbank skal overholde de fælles europæiske krav om overholdelse af Liquidity Coverage Ratio (LCR) for kreditinstitutter. Kravet blev fuldt indfaset pr. 1. januar 2018 og indgår som en central del af likviditetsstyringen.

Det operationelle ansvar for overholdelse af gældende lovkrav er delegeret til Likviditets- og Finansområdet, som udgør likviditetsstyringsfunktionen i Arbejdernes Landsbank. Risikoafdelingen opgør og overvåger likviditeten dagligt mod de udstukne rammer.

Likviditets- og Finansområdet har ansvaret for den kortsigtede likviditetsdisponering og -styring samt den operationelle forvaltning af Arbejdernes Landsbanks likviditet, således det sikres, at alle lovkrav, interne politikker og målsætninger overholdes. Risikoudvalget samt Balance- og Kapitaludvalget vurderer likviditetsudviklingen på kort og lang sigt i forhold til Arbejdernes Landsbanks forretningsmæssige udvikling, såvel på kapitalmarkedsområdet som på ind- og udlån.

Foruden løbende likviditetsprognoser og beregning af likviditetsoverdækning foretages stresstest af Arbejdernes Landsbanks likviditet på længere sigt med henblik på at afdække følsomheden over for væsentlige ændringer i løbende fundingbehov.

Bestyrelsen har vedtaget en likviditetsberedskabsplan, som definerer tiltag, som skal iværksættes, hvis likviditeten forringes i forhold til den udstukne likviditetspolitik.

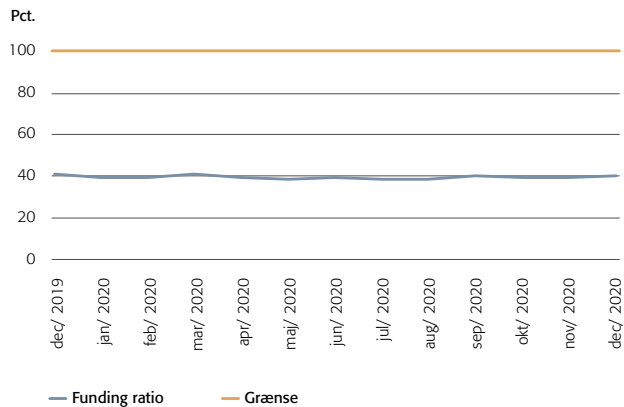
Arbejdernes Landsbanks opgørelse af LCR udgør 277 pct. ultimo 2020 og har ligget stabilt højt gennem hele 2020, væsentligt over lovkravet på 100 pct. Baseret på Arbejdernes Landsbanks likviditetsprognose forventes det, at koncernens nuværende likviditetsreserve er tilstrækkelig til at dække likviditetsbehovet for hele 2021.

Tabel 27
LCR likviditetsopgørelse, 2020

	Q1	Q2	Q3	Q4
LCR likviditetsopgørelse vægtet gens. i mia.kr				
Likviditetsbuffer i alt	20,8	21,7	21,5	22,2
Nettooutflow	7,6	7,3	7,3	7,9
LCR (Pct.)	275%	297%	295%	280%

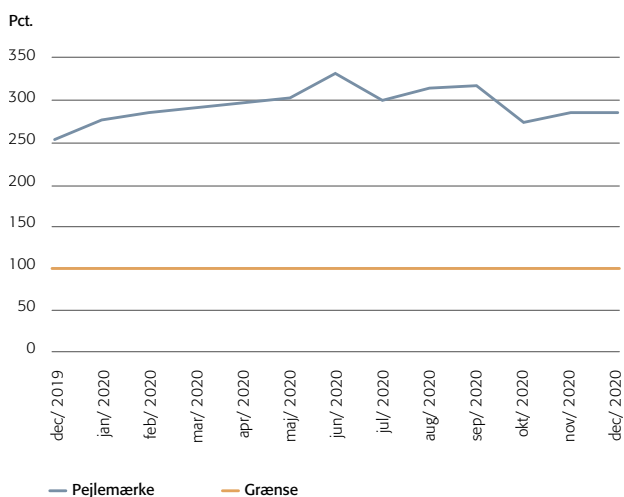
Fundingratioen, der er en del af tilsynsdiamanten, indgår som en del af Arbejdernes Landsbanks styring af fundingstrukturen. Arbejdernes Landsbank ligger pænt og stabilt under kravet på 1, som figur 3 illustrerer.

Figur 3
Tilsynsdiamantens fundingratio

Likviditetspejlemærket, der ligeledes er en del af tilsynsdiamanten, blev i juni 2018 implementeret, og Arbejdernes Landsbank overholder pejlemærket med en væsentlig margin og har gjort det siden indførelsen.

Figur 4
Tilsynsdiamantens likviditetspejlemærke

De kommende regler om Net Stable Funding Ratio (NSFR) søger at sikre stabile fundingprofiler hos de enkelte pengeinstitutter, og kommende indberetningskrav er gældende pr. ultimo Q2 2021. Arbejdernes Landsbank opgør og rapporterer allerede NSFR i den interne likviditetsrapportering og har gjort det gennem hele 2020 for at sikre, at de kommende lovkrav er overholdt ved ikrafttrædelse.

Behæftede aktiver

Arbejdernes Landsbank behæfter i et vist omfang aktiver i forbindelse med markedsrisikotagning og likviditetsdisponering, herunder aktiver stillet til sikkerhed i Nationalbanken for værdipapir- og detailafvikling.

Arbejdernes Landsbank anvender sikkerhedsstillelse over for andre kreditinstitutter for udviklingen i markedsværdien af

Arbejdernes Landsbanks OTC-handledede derivatforretninger samt marginindsud i forbindelse med børshandlede derivater. Endvidere stiller Arbejdernes Landsbank sikkerhed til CCP'er (centrale clearingsmodparter).

Arbejdernes Landsbank gør, i et mindre omfang, brug af genkøbsforretninger af obligationer som en del af renterisiko- og likviditetsstyring.

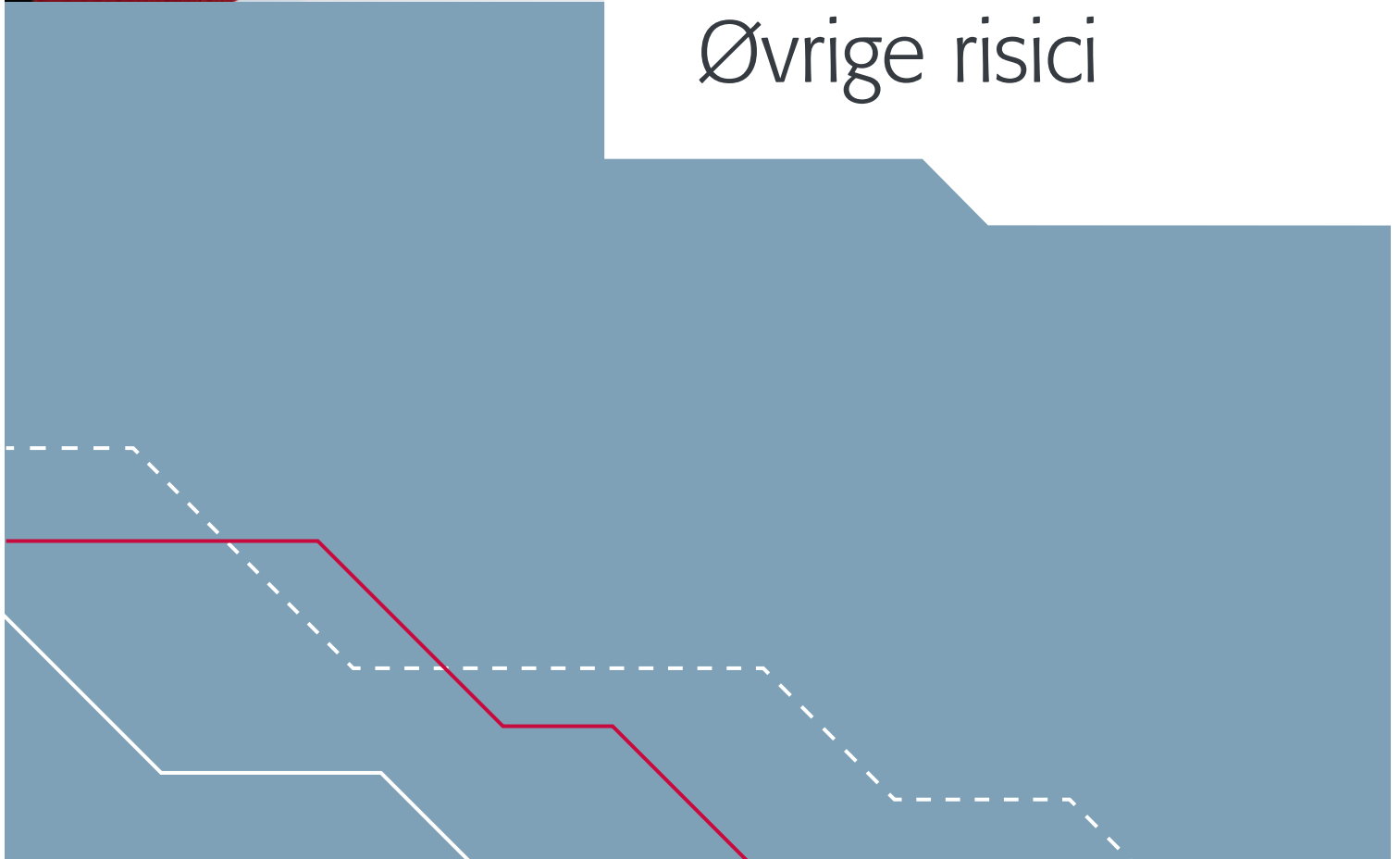
Tabel 28
Behæftede aktiver

	Regnskabs- mæssig værdi	Dagsværdi	Regnskabs- mæssig værdi	Dagsværdi
	2020	2020	2019	2019
	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.
Aktiver				
Behæftede aktiver				
Aktier	0,0	0,0	0,0	0,0
Obligationer	0,0	0,0	0,0	0,0
Øvrige aktiver *)	1.265,9	1.265,9	1.328,5	1.328,5
I alt behæftede aktiver	1.265,9	1.265,9	1.328,5	1.328,5
Ubehæftede aktiver				
Aktier	1.179,4	1.179,4	1.060,4	1.060,4
Obligationer	21.902,5	21.902,5	20.859,8	20.859,8
Øvrige aktiver	38.565,5	38.685,3	35.775,3	35.882,2
I alt ubehæftede aktiver	61.647,4	61.767,2	57.695,5	57.802,4
Modtaget sikkerhedsstillelse, der er til rådighed for behæftelse				
Obligationer til dagsværdi				
Behæftet sikkerhedsstillelse	0,0	0,0	87,7	87,7
Ubehæftet sikkerhedsstillelse	0,0	0,0	132,9	132,9
I alt obligationer til dagsværdi	0,0	0,0	220,6	220,6
Behæftede aktiver/modtaget sikkerhedsstillelse				
Behæftede aktiver og sikkerhedsstillelse	1.265,9	1.265,9	1.416,2	1.416,2
Modsvarende passiver	328,0	328,0	477,6	477,6

*) Behæftelse relateret til VP-afvikling og derivathandel.

Øvrige risici

Operationel risiko

Ved operationel risiko forstås risikoen for tab som følge af u hensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, herunder juridiske risici.

De operationelle risici kategoriseres efter de syv risikotyper, som CRR-forordningen definerer:

- Ansættelsesvilkår og sikkerhed på arbejdspladsen
- Ekstern svig
- Forretningsforstyrrelser og systemfejl
- Intern svig
- Kunder, produkter og forretningspraksis
- Ordreaftvikling, levering og procesforvaltning
- Skader på fysiske aktiver

Politik

Bestyrelsen har fastlagt en politik for operationel risiko, hvor målet er at skabe overblik over de operationelle risici, at minimere antallet af fejl og hermed reducere tab i Arbejdernes Landsbank som følge af operationelle fejl under hensyntagen til de omkostninger, som er relateret hertil.

Arbejdernes Landsbank ønsker en åben kultur blandt medarbejderne med henblik på at øge bevidstheden om operationelle risici og sikre vidensdeling blandt medarbejderne.

For at sikre at det operationelle risikoniveau holdes på et acceptabelt niveau, har bestyrelsen defineret en risikoappetit i politikken. Risici, som ligger uden for appetitten, vurderes af bestyrelsen halvårligt.

Styring og overvågning

Alle aktiviteter i organisationen er forbundet med operationelle risici. For at reducere risikoen for at der sker operationelle hændelser med væsentlige tab til følge, overvåger og styrer Arbejdernes Landsbank de operationelle risici.

Opfølgning og rapportering vedrørende operationel risiko, herunder rollen som risikofacilitator, er forankret i CFO-området, mens generelle problemstillinger vedrørende operationel risiko behandles i Operationel Risikokomité.

Ansvar for den daglige håndtering af risici ligger hos de forretningsansvarlige enheder.

Risikoidentifikationsprocessen, som foretages minimum én gang om året, udarbejdes i samarbejde med de forretningsansvarlige enheder. Der foretages en evaluering af de identificerede risikoscenarier og risikoeksponeringer, hvor også sandsynlighed og økonomisk konsekvens vurderes.

Risikoidentifikationsprocessen understøtter risikoreduktion og medvirker samtidig til en større bevidsthed om operationelle risici i organisationen.

Udviklingen i den operationelle risiko overvåges løbende for at sikre det bedst mulige grundlag for styring af operationelle risici.

Tabshændelser

I Arbejdernes Landsbank registreres og kategoriseres tabsgivende hændelser over 5 t. kr., både hvad angår faktiske tab og potentielle tabssituationer. Hver hændelsesrapportering indeholder en beskrivelse af hændelsen og angivelse af fejlårsag samt kilde til tab. Den systematiske registrering og kategorisering anvendes til styring af operationelle risici samt til at skabe et erfaringsgrundlag og vidensdeling i organisationen.

Afhængig af den konkrete operationelle hændelse omfatter håndteringen af tab en vurdering, og om nødvendigt, en justering af Arbejdernes Landsbanks indretning og drift i form af funktionsadskillelse, kontroller, medarbejderkompetencer, forretningsgange, fysisk sikkerhed etc.

Størstedelen af indtrufne tabshændelser i Arbejdernes Landsbank i 2020 består af hændelser med mindre økonomisk effekt og har primært været fordelt på ekstern svig og kunder, produkter og forretningspraksis, samt forretningsforstyrrelser og systemfejl.

Rapportering

Der foregår en løbende registrering og kategorisering af identificerede hændelser med rapportering til den risikoansvarlige, direktion og bestyrelse efter nærmere fastsatte kriterier i politikken. Der rapporteres særskilt til direktionen, hvis en tabshændelse overstiger 1 mio. kr.

Rapporteringen om udviklingen i operationelle tabshændelser tilgår kvartalsvist direktionen og bestyrelsen.

De forretningsansvarlige enheder kan løbende tilgå en oversigt over registrerede hændelser indenfor deres ansvarsområde.

Besvigelser

Ekstern svig omhandler primært misbrug af kortløsninger og netbankssvindel, blandt andet i form af phishing af kunders oplysninger ved hjælp af falske e-mails og SMS-beskeder. Arbejdernes Landsbank er opmærksom på, at den øgede digitalisering, hvor en stadig større del af kommunikationen er elektronisk, er med til at øge risikoen for ekstern svig i form af cybercrime. Hovedparten af forsøg på svig forhindres up-front ved Arbejdernes Landsbanks IT-leverandør, BEC, og derudover af egne kontrolmiljøer og medarbejdernes agtpågivenhed.

IT-sikkerhed

Et vigtigt område ved vurdering af operationelle risici i Arbejdernes Landsbank vedrører brugen af IT. IT er væsentlig i forhold til at understøtte forretningsaktiviteterne i Arbejdernes Landsbank, og derfor er det centralt at beskytte Arbejdernes Landsbanks IT-miljø mod tab af tilgængelighed, integritet og fortrolighed. Specielt har den stigende cybertrussel skabt et øget fokus på IT-sikkerhed. Den IT-sikkerhedsansvarlige i Arbejdernes Landsbank er organisatorisk en del af 2. linje, og ledelsen forholder sig løbende til IT-sikkerheden.

1. linje for IT-sikkerhed er en del af IT-afdelingen, hvortil der er allokeret flere medarbejdere, som kun arbejder med IT-sikkerhed. Ansvar for forretningsgange er placeret i de enkelte områder, f.eks. IT-området, Kreditafdelingen mv.

Arbejdernes Landsbanks arbejde med IT-sikkerhed tager udgangspunkt i en række forskellige standarder og „best practices“. Herunder med øget fokus på at sikre de kritiske systemer, der varetages af BEC. Dette foregår igennem løbende leverandørstyring, der skal sikre det nødvendige sikkerhedsniveau for IT-systemerne i Arbejdernes Landsbank.

For at beskytte Arbejdernes Landsbank mod den stigende trussel mod cybersikkerhed har den IT-sikkerhedsansvarlige i 2020 gennemført awareness-aktiviteter for medarbejderne i banken.

Persondataforordningen (GDPR)

Banken har ansat en databeskyttelsesrådgiver (DPO) for at sikre efterlevelse af de databeskyttelsesretlige regler.

Databeskyttelsesrådgiverens funktion er at rådgive banken samt overvåge, at de databeskyttelsesretlige regler efterleves.

Databeskyttelsesrådgiveren i Arbejdernes Landsbank er organisatorisk en del af 2. linje og rapporterer til direktion og bestyrelse.

Compliance

Operationel risiko omfatter compliancerisici, hvilket betyder risikoen for, at Arbejdernes Landsbank ikke drives i henhold til juridiske og lovgivningsmæssige krav, standarder i markedet og god forretningsetik.

Arbejdernes Landsbank har en selvstændig complianceafdeling, som organisatorisk er forankret i Risikoafdelingen. Complianceafdelingen rapporterer direkte til bestyrelsen, Revisions- og Risikoudvalget samt direktionen og arbejder således uafhængigt, også af Risikoafdelingen.

Complianceafdelingen har til formål at bistå ledelsen med at sikre overholdelse af den gældende lovgivning, markedsstandarder og interne regelsæt. Derved identificeres og mindskes risikoen for, at Arbejdernes Landsbank bliver pålagt sanktioner, lider tab af omdømme, eller at kunder eller Arbejdernes Landsbank lider væsentlige økonomiske tab. Complianceafdelingen gennemgår løbende de kritiske forretningsgange med henblik på vurdering af risici og anbefalinger til begrænsning af den enkelte risiko.

Risikoafdelingen, herunder Complianceafdelingen, er underlagt særlige vilkår, hvor variable løndele inden for rammerne af indgået overenskomst er upåvirkede af udviklingen i Arbejdernes Landsbanks resultat og alene baseret på afdelingens og den enkelte medarbejders præstationer.

Hvidvaskrisici

Arbejdernes Landsbank har stor fokus på antihvidvask (AML), herunder de risikobegrænsende foranstaltninger, der skal iværksættes for at undgå, at Arbejdernes Landsbank bliver misbrugt til hvidvask og finansiering af terrorisme.

AML-afdelingen under ledelse af den hvidvaskansvarlige har til formål at sikre, at Arbejdernes Landsbank overholder Lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme samt Forordning om pengeoverførsel og EU's terrorforordninger. Den hvidvaskansvarlige refererer direkte til direktionen.

Produkter og serviceydelse

Risici forbundet med implementering af nye produkter og serviceydelser identificeres og vurderes i henhold til de etablerede interne processer forinden godkendelse i bankens direktion og/eller bestyrelse.

Processen omfatter bl.a. risikoanalyser og udtalelser hos relevante forretningsenheder i banken, herunder bankens CFO-område, Juridisk afdeling samt den risikoansvarlige og complianceansvarlige. Processen sikrer, at risiciene identificeres, vurderes og håndteres. Banken har nedsat et Pris- og Produktudvalg, som bl.a. skal sikre en tilstrækkelig analyse, stillingtagen og involvering, inden der sker ændringer i bankens udbud af produkter og serviceydelser.

Godkendelsesproceduren reguleres i koncernens produktpolitik.

Øvrige risici

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko er risikoen for tab som følge af, at der sker ændringer i eksterne forhold eller begivenheder, som skader Arbejdernes Landsbanks omdømme eller den operationelle indtjening, herunder også strategiske risici.

Risikoen viser sig i form af et uventet fald i indtægter eller en uventet stigning i omkostninger.

Årsagerne kan eksempelvis være:

- En skærpet priskonkurrence, som medfører fald i forretningsvolumen eller faldende indtjening på den eksisterende forretningsvolumen
- Øgede produktudviklingsomkostninger for at matche nye produkter hos konkurrenterne
- Øgede markedsføringsomkostninger som følge af negativ pressedækning
- Fejlvurdering af indtægterne ved igangsatte aktiviteter
- Kundeforhold der indeholder risiko for, at Arbejdernes Landsbank bliver anvendt til hvidvask eller anden økonomisk kriminalitet

Arbejdernes Landsbank vurderer kontinuerligt denne type risici og altid i forbindelse med fastsættelse af det individuelle solvensbehov.

Ejendomsrisiko

Ejendomsrisiko er risikoen for tab på Arbejdernes Landsbanks ejendomsportefølje som følge af generelle fald i ejendomspriserne.

Arbejdernes Landsbank har en ejendomsportefølje på 1.179,2 mio. kr. ultimo 2020. Ejendommene anvendes hovedsageligt til bankens drift. Herudover anvendes mindre dele af enkelte ejendomme til udlejning til beboelse og liberalt erhverv.

Ejendommene er geografisk bredt placeret i Danmark, dog med overvægt i Storkøbenhavn målt på regnskabsmæssig værdi.

Følsomheden på værdiansættelsen af Arbejdernes Landsbanks ejendomme er udtrykt ved en positiv ændring i ejendommenes afkast på 0,5 procentpoint, som vil reducere ejendommenes værdi med ca. 117,5 mio. kr.

Aflønningsrisiko

Lønpolitikken indeholder blandt andet retningslinjer for aflønning af bestyrelse og direktion i Arbejdernes Landsbank. Lønpolitikken gennemgås løbende og mindst én gang om året.

Lønpolitikken fastlægger, at ledelsen skal aflønnes med et vederlag, der både er markedskonformt, og som afspejler ledelsens indsats for Arbejdernes Landsbank. Lønpolitikken fastlægger endvidere, at aflønning til bestyrelse og direktion skal være en fast aflønning, således at der ikke indgår nogen form for incitamentsaflønning og interessekonflikter. Tilsvarende gælder for underdirektører, vicedirektører, koncernens revisionschef, AML-direktøren (den hvidvaskansvarlige), den risikoansvarlige og den complianceansvarlige.

Medarbejdere i Intern Revision og Risikoafdelingen er underlagt særlige vilkår, hvor variable løndelevende inden for rammerne af indgået overenskomst er upåvirkede af udviklingen i Arbejdernes Landsbanks resultat og alene baseret på afdelingens og egne præstationer.

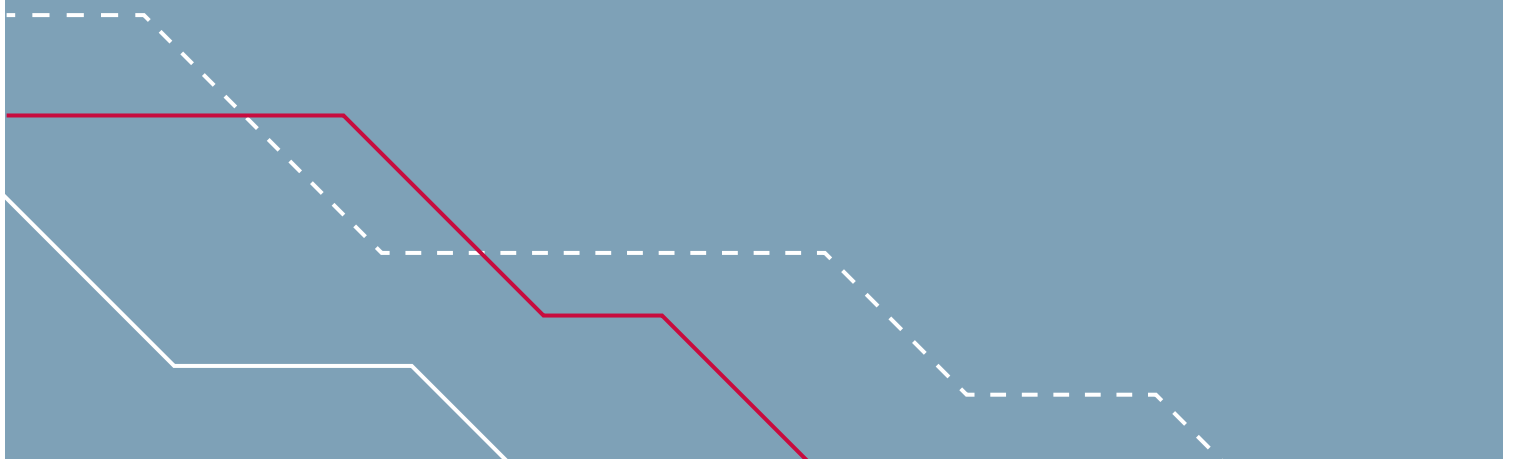
For øvrige risikotagere og ansatte i kontrolfunktioner gælder ligeledes, at der ikke udbetales variable løndelevende til disse uden for rammerne af indgået overenskomst.

I årsrapporten for 2020, side 25, omtales præmissen for det af bestyrelsen nedsatte bestyrelsesudvalg, Nominerings- og Aflønningsudvalget. På side 27-31 samt i note 9 oplyses om aflønning mv. til bestyrelse, direktion og øvrige risikotagere mv., som har væsentlig indflydelse på risikoprofilen.

Gruppen af medarbejdere (risikotagere), som har væsentlig indflydelse på risikoprofilen justeres, når der sker personaleudskiftninger og/eller ud fra en bedømmelse af vedkommendes funktioner og jobindhold.

Bilag

Eksponeringsklasser

Tabel B1
Udvikling og gennemsnit for
eksponeringer med kreditrisiko

	Gennemsnit 2020 Mio. kr.	Status 31.12.2020 Mio. kr.	Status 30.09.2020 Mio. kr.	Status 30.06.2020 Mio. kr.	Status 31.03.2020 Mio. kr.	Status 31.12.2019 Mio. kr.
Eksponeringer mod centralregeringer og centralbanker	4.172,9	4.613,8	4.188,3	3.596,5	4.790,8	3.675,1
Eksponeringer mod institutter	1.857,4	1.350,7	1.935,7	2.826,9	1.663,1	1.510,6
Eksponeringer mod selskaber	6.547,8	6.949,9	6.645,3	6.032,0	6.610,0	6.501,6
Detaileksponeringer	25.795,5	26.342,7	26.075,1	25.846,5	25.467,2	25.246,2
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	5.728,0	6.211,8	5.755,5	5.565,0	5.606,3	5.501,2
Eksponeringer ved misligholdelse	481,4	484,8	464,6	481,3	501,4	475,0
Eksponeringer med særlig høj risiko	223,4	208,0	226,0	219,4	223,4	239,9
Investeringsforeninger	8,9	4,9	9,9	9,7	9,0	10,9
Aktieeksponeringer	1.762,1	1.915,0	1.789,7	1.720,0	1.702,8	1.683,3
Andre eksponeringer	2.243,6	2.235,6	2.199,3	2.180,7	2.441,7	2.160,5
<i>I alt eksponeringer med kreditrisiko</i>	48.820,9	50.317,3	49.289,4	48.477,9	49.015,7	47.004,2

Tabel B2
Balanceførte poster *)
fordelt på restløbetid, ultimo 2020

	Anfordring	0 - 3 mdr.	3 mdr. - 1 år	1 - 5 år	Over 5 år
	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.
Eksponeringer mod centralregeringer og centralbanker	732,2	3.879,3	0,4	1,1	0,7
Eksponeringer mod institutter	294,0	477,5	0,0	0,0	0,0
Eksponeringer mod selskaber	73,3	1.809,1	1.117,6	826,7	273,1
Detaleksponeringer	81,5	835,3	1.697,5	4.991,7	9.108,0
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	23,2	133,8	233,7	785,0	1.663,2
Eksponeringer ved misligholdelse	46,1	8,8	78,5	104,9	201,8
Eksponeringer med særlig høj risiko	0,0	31,5	37,1	0,0	89,1
Investeringsforeninger	0,0	0,0	0,0	0,0	4,9
Aktieeksponeringer	0,0	0,0	0,0	0,0	1.915,0
Andre poster	382,4	331,7	26,1	104,4	1.322,2
I alt balanceførte poster	1.632,8	7.506,9	3.190,8	6.813,8	14.578,0

*) Balanceførte poster er opgjort efter standardmetoden i CRR-forordningen.

Ultimo 2019

	Anfordring	0 - 3 mdr.	3 mdr. - 1 år	1 - 5 år	Over 5 år
	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.
Eksponeringer mod centralregeringer og centralbanker	692,3	2.981,3	0,5	0,9	0,0
Eksponeringer mod institutter	605,8	338,9	0,0	105,2	0,4
Eksponeringer mod selskaber	619,8	1.261,4	1.130,3	508,9	667,4
Detaleksponeringer	157,5	881,0	1.942,7	6.426,7	6.679,0
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	52,1	146,4	376,7	930,2	1.040,8
Eksponeringer ved misligholdelse	55,5	29,1	97,0	169,9	95,5
Eksponeringer med særlig høj risiko	74,2	7,5	39,5	14,9	23,8
Investeringsforeninger	0,0	0,0	0,0	0,0	10,9
Aktieeksponeringer	0,0	0,0	0,0	0,0	1.683,3
Andre poster	200,9	440,5	18,1	111,0	1.291,4
I alt balanceførte poster	2.458,1	6.086,2	3.604,8	8.267,7	11.492,5

*) Balanceførte poster er opgjort efter standardmetoden i CRR-forordningen.

Tabel B3
Branchefordeling af eksponeringsklasser,
ultimo 2020

	Centralregeringer og centralbanker	Institutter	Selskaber	Detail	Pant i fast ejd.	Mislig- holdt	Særlig høj risiko	Investe- rings- forenin- ger	Aktier	Andre Poster	I alt	- heraf SMV
	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.
Offentlige myndigheder	2,5	0,0	117,6	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	121,2	
Erhverv												
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	0,0	0,0	0,1	54,5	2,9	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	58,5	55,5
Industri og råstof-indvinding	0,0	0,0	630,3	312,8	7,5	7,5	0,0	0,0	6,2	0,0	964,4	673,0
Energiforsyning	0,0	0,0	36,5	17,8	0,6	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	55,0	37,6
Bygge og anlæg	0,0	0,0	208,6	577,2	41,0	13,8	0,0	0,0	1,0	0,0	841,5	796,4
Handel	0,0	0,0	1.521,2	1.287,2	51,8	32,0	0,0	0,0	1,5	0,0	2.893,6	1.940,3
Transport, hoteller og restauranter	0,0	0,0	99,1	285,3	32,0	18,5	0,0	0,0	0,0	0,0	434,9	335,2
Information og kommunikation	0,0	0,0	351,4	145,8	16,5	7,6	0,0	0,0	15,8	0,0	537,2	164,1
Finansiering og forsikring	4.611,3	1.350,7	692,6	169,9	21,8	57,0	127,4	2,8	1.598,4	1.846,9	10.478,8	316,2
Fast ejendom	0,0	0,0	752,9	347,9	77,4	51,3	68,6	0,0	15,2	0,0	1.313,2	810,0
Øvrige erhverv	0,0	0,0	2.302,2	1.440,7	100,2	63,0	12,0	2,2	276,9	0,0	4.197,2	2.120,5
I alt erhverv	4.611,3	1.350,7	6.594,8	4.600,1	351,7	251,8	208,0	4,9	1.915,0	1.846,9	21.735,3	7.248,7
- heraf SMV			2.700,6	4.222,5	325,7						7.248,7	
Private	0,0	0,0	237,5	21.703,6	5.860,1	231,9	0,0	0,0	0,0	0,0	28.033,1	
Andre poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	388,7	388,7	
I alt	4.613,8	1.350,7	6.949,9	26.342,7	6.211,8	484,8	208,0	4,9	1.915,0	2.235,6	50.317,3	

Tabel B4
Kreditrisikoreduktion fordelt på eksponeringskategorier

	2020 Mio. kr.	2019 Mio. kr.
Eksponeringer mod selskaber	123,8	117,1
Detalleksponeringer	267,5	352,5
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	5,4	11,2
Eksponeringer ved misligholdelse	2,0	5,9
Eksponeringer med særlig høj risiko	0,0	0,0
<i>I alt poster med kreditrisiko</i>	398,6	486,8

Tabel B5
Eksponeringer med modpartsrisiko

	2020 Mio. kr.	2019 Mio. kr.
Eksponeringer med modpartsrisiko		
Valutakontrakter		
Terminer/futures	71,5	79,6
Rentekontrakter		
Terminer/futures/repo/reverse	21,5	17,6
Renteswaps og swaptioner	59,7	82,3
<i>I alt</i>	152,6	179,4

AKTIESELSKABET

 Arbejdernes Landsbank

CVR-nr. 31 46 70 12, København

Panoptikonbygningen

Vesterbrogade 5 · 1502 København V
Telefon 38 48 48 48 · www.al-bank.dk